

Even Buiten
Beneden Oostdijk 50
Oud-Beijerland

Boerderij Even Buiten
Beneden Oostdijk 50 te Oud-Beijerland
Bouwhistorische verkenning en waardestelling

november 2022

ERFGOEDHUIS
ZUID • HOLLAND

Zakelijks gegevens

Naam object	Even Buiten
Adres object	Beneden Oostdijk 50 3261 KX Oud-Beijerland
Kadastrale gegevens	gemeente Oud-Beijerland Sectie B Perceel 1767
Status	Gemeentelijk Monument nummer 46 Aanwijzingsbesluit nummer Besluitdatum 26 oktober 2004
Redeng. Omschrijving	Zie bijlage I
Beschermd gezicht	Nee
Eigenaar	Ons Bezit Beleggingen B.V. & A.A. van der Waal p/a Maaskade 105-B 3071 NH Rotterdam
Opdrachtgever	namens de eigenaar RoosRos Architecten L.J. Costerstraat 2 3261 LH Oud-Beijerland
Contactpersoon	de heer [REDACTED]
Opdrachtnemer	Erfgoedhuis Zuid-Holland Oude Delft 116 2611 CG Delft
Uitgevoerd door	[REDACTED]
Versie Datum	BHV_Even Buiten_Oud-Beijerland_concept_1 29 november 2022

Kadastrale kaart voor perceel 1767

0 10 20 30 40 m

Gemeente:	Oud-Beijerland (BELO1)		1767 Kadastrale grens met perceelnummer
Sectie:	B		24 Bebouwing met huisnummer
Perceelnummer:	1767		Voorlopige kadastrale grens
Kadastrale grootte:	6.957 m ²		Administratieve kadastrale grens
Adres:	Onbekend		
Schaal:	1:794		

De kaart is noordgericht. Adresgegevens zijn geautomatiseerd gekoppeld. De kadastrale gegevens en de kaartlagen worden door het Kadaster en PDOK beschikbaar gesteld onder een CC BY 4.0-licentie. Geoloep is niet gelieerd aan het Kadaster.

2022-10-28T11:53:16.528

Overzicht complex met daarop aangegeven de verschillende bouwvolumes

- A Woonhuisgedeelte van de boerderij uit 1922
- B Bedrijfsgedeelte van de boerderij uit 1922
- C Veeststal van na 1952
- D Varkenshok uit 1952
- E Veestallen van voor 1974
- F Opslagloods uit 1968
- G Schuur van voor 1968
- H Schuur
- I Hok

Voorwoord

De boerderij *Even Buiten* met het omliggende erf zal worden getransformeerd van agrarisch bedrijf naar zorgboerderij. De boerderij is aangewezen als gemeentelijk monument. RoosRos Architecten heeft Erfgoedhuis – namens de eigenaar – gevraagd de bouwtechnische staat van de boerderij te inventariseren en een bouwhistorische verkenning uit te voeren. Bij de bouwhistorische verkenning dient het direct aangrenzende erf te worden betrokken.

De bouwhistorische verkenning is vastgelegd in dit rapport. Het dient het verhaal te vertellen van de boerderij, waarbij het gebouw en direct aangrenzende erf zelf zoveel als mogelijk als informatiebron zijn gebruikt. Het doel van de verkenning is om een bouwfasering in beeld te brengen, waarna de monumentale waarden worden vastgesteld door middel van een waardenstelling. Daarmee wordt een goede indruk gegeven van de geschiedenis van het gebouw.

De fysieke opname van het complex heeft plaatsgevonden op 25 oktober 2022 en kende een non-destructief karakter. Aangezien het bedrijfsgedeelte van de boerderij grotendeels in gebruik is als opslagruimte en na de bedrijfsbeëindiging de balen stro niet zijn verwijderd, waren niet alle delen van de houtconstructie niet goed zichtbaar. Dit heeft er in geresulteerd dat de beschrijving van de houtconstructie op hoofdlijnen is weergegeven. Ook zijn er in het interieur van het bedrijfsgedeelte in de kap afdekplaten aangebracht, waardoor de achterliggende constructie niet zichtbaar is. Over de achter de platen schuilgaande constructie worden dan ook geen uitspraken gedaan.

Op voornoemde datum heeft Monumentenwacht Zuid-Holland in opdracht van de RoosRos Architecten (namens de eigenaar) een bouwtechnische opname uitgevoerd. De bevindingen van dat onderzoek worden in een separaat rapport verwerkt.

Aan de hand van de gemaakte aantekeningen en beperkt archiefonderzoek is dit rapport opgesteld. Tijdens de opname is zoveel mogelijk getracht het complex te analyseren op verhoudingen, bouwmassa, constructie, materiaalgebruik, bouwsporen en bouwstijlen. Voor het onderzoek zijn archiefstukken en afbeeldingen gebruikt van onder meer de gemeente Hoeksche Waard, het Regionaal Archief Dordrecht en verschillende digitale bronnen.

Er waren van de boerderij geen tekeningen beschikbaar van plattegronden en opstanden. De tekeningen waarop de waarden zijn weergegeven, zijn gebaseerd op bestanden die op 16 november door het architectenbureau zijn aangeleverd en schematisch van opzet.

Delft, 28 november 2022

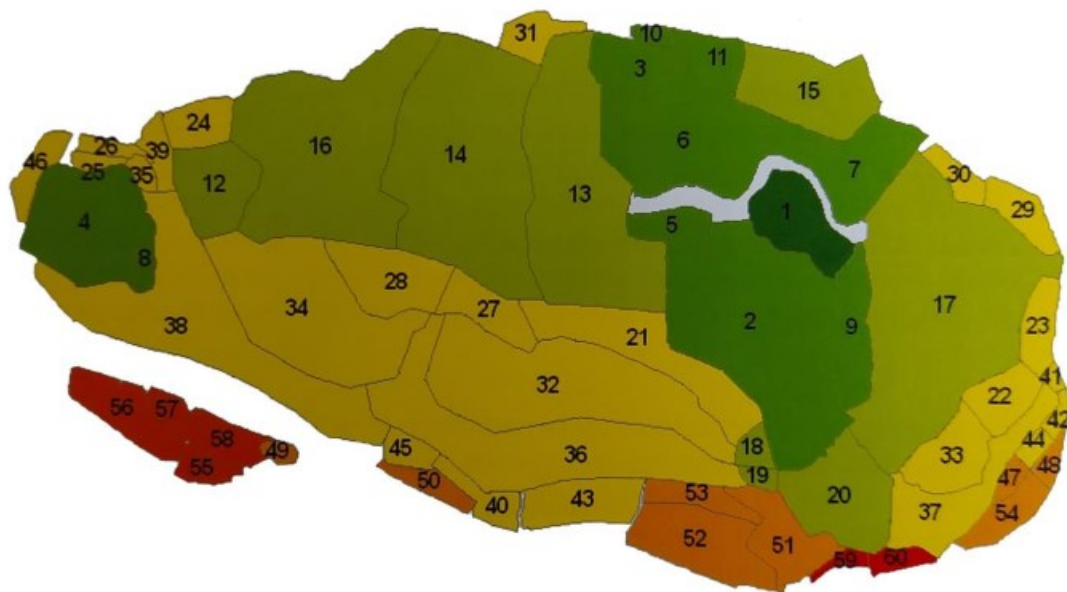
Inhoud

I	Stedenbouwkundige context en gebouwtypologie	8
II	Bouwmassa.....	10
III	Bouwfaserings en gebruiksgeschiedenis	10
III.1	Periode 1811-1832 tot de herstelling in 1922.....	10
III.2	1948 Het aanbrengen van een dakkapel.....	15
III.3	1952 De bouw van een varkenshok	16
III.4	1962 Het wijzigen van de linker zijgevel van het woonhuis.....	16
III.5	1968 De bouw van een opslagloods.....	18
III.6	1974 Het wijzigen van de rechter zijgevel van het woonhuis	18
IV	Bouwhistorische beschrijving.....	20
IV.1	Bouwvolume A Het woonhuis	20
IV.1.1	Constructie	20
IV.1.2	Exterieur	21
IV.1.3	Interieur.....	27
IV.2	Bouwvolume B Het bedrijfsgedeelte	33
IV.2.2	Exterieur	34
IV.2.3	Interieur.....	41
IV.2.	Bouwvolumes C en D.....	47
IV.3	Het erf en de bouwvolumes E t/m H.....	48
V	Waardstelling in tekeningen en tabellen	54
	Literatuur- en bronnenoverzicht.....	63
Bijlage I	Redengevende Omschrijving	64

I Stedenbouwkundige context en bouwtypologie

Het gebied waar zich nu de Zuid-Hollandse eilanden bevinden, is van oorsprong bedekt met een laag veen. Door inbraken vanuit zee – waarbij duinen en strandwallen worden aangetast – vormt zich een gebied dat bestaat uit veenmoeras en riviermondingen. Onder invloed van getijden en steeds wisselende rivierstromingen worden door de afzet van zand en klei opwassen gevormd en breiden bestaande eilanden zich uit als aanwassen. Het gebied werd doorsneden door getijdengeulen en -kreeken. Deze zorgden voor de afwatering. Aangezien het veen veelvuldig is overstroomd en deels is weggespoeld, bestaat de bodem voor een groot deel uit klei en klei op veen. De samenstelling en dikte van de kleilaag verschilt plaatselijk sterk.

In de 13de eeuw is een groot deel van de Hoeksche Waard nog een landschap van onbedijkte gorzen. Het aantal overstromingen neemt in de 13de en 14de eeuw toe ten gevolge van inklink van de veenlaag en stijging van de waterspiegel. Door bedijking ontstaan de eerste polders in het gebied. Overstromingen ten gevolge van sterke westelijke stormen – waarvan de St. Elisabethsvloed uit 1421 wel de bekendste is – zorgen er voor dat grote delen van het land weer aan het water worden prijsgegeven. Het proces van opwassen en aanwassen van de hoogste kernen veen gaat echter onverminderd voort en de zo ontstane gorzen worden weer ingepolderd. Op die manier ontstaan in de loop van enkele eeuwen de huidige Zuid-Hollandse eilanden, waaronder de Hoeksche Waard.

afb. 1 De ontstaan van de polders van de Hoeksche Waard (bron: Hoeksche Waards Landschap). Nummer 14 is Oud-Beijerland

De eerste polders ontstonden in de 15de en 16de eeuw door het bedijken van opwassen die zich kenmerken door een ronde vorm. Het waren de westelijk gelegen polders Oud-Heinenoord (1437), Oud Korendijk (opnieuw bedijkt in 1456) en Oud Piershil (1524). Op instigatie van graaf Lamoraal van Egmond werd in de 16de eeuw een reeks gorzen bedijkt. Zo ontstond in 1557 door bedijking de polder Oud-Beijerland, gevolgd door Nieuw-Beijerland (1582) en Nieuw Piershil (1582). Twee van de polders ontleenden hun naam aan de naam van de vrouw van Lamoraal van Egmond, Sabina van Beieren. Het na de bedijking van 1557 ontstane dorp werd – nadat in 1582 Nieuw-Beijerland werd ingepolderd – Oud-Beijerland genoemd.

Bijna alle dorpen in de waard lagen oorspronkelijk aan open water. Zo ook het dorp Oud-Beijerland. Het is van het type voorstraatdorp waarin een rechte kreekrest – de Vliet – de aanleg structureert. Even buiten de oorspronkelijke kern van de nederzetting Oud-Beijerland treffen we oostelijk van de boerderij de Oud-Beijerlandsche Kreek aan. Het kreekrestant grenst aan de boomgaard van *Even Buiten*. Oostelijk van de kreek werd in 1740 een windwatermolen gebouwd¹ om het waterpeil van de polder te kunnen beheersen. Het noordelijke deel van de kreek werd voorzien van een kade en ingericht als (tussen)boezem. Tussen het kreekrestant en de boezemkade ligt een strook weiland dat hij hoog water dienst deed als waterberging. Een dergelijke strook wordt ook wel Eeuwis genoemd. Het noordelijke deel hiervan is omgevormd tot (binnendijkse) griend, beplant met wilgenstobben.

Noordelijk van de boerderij *Even Buiten* ligt de Oostdijk, die deel uitmaakt van de oorspronkelijke bedijking uit 1557. Deze vervulde aanvankelijk een buitenwaterkerende functie. De buitendijkse gorsen ten noorden hiervan werden van een winterdijk voorzien waardoor de Oostdijk de primaire waterkerende functie verloor. De dijk had niet alleen een waterkerende functie, maar deed tevens dienst als weg. De Oostdijk werd omstreeks het midden van de 19de eeuw al van grind voorzien en in de loop der tijd tot zo'n vier meter boven NAP verhoogd en verbreed. In het kader van de Deltawerken werd in de jaren '60 ten noorden van het dorp een nieuwe dijk aangelegd en kreeg de Oostdijk de functie van tweede waterkering.

Boerderijen in de Hoeksche Waard

De belangrijkste bron van bestaan in de Hoeksche Waard was (en is) de landbouw en veeteelt. Gewassen als tarwe, koolzaad, haver, gerst, vlas, bonen en (vanaf midden 18de eeuw) aardappelen en later suikerbieten werden in de regio verbouwd. De veeteelt is hieraan in de loop der tijd ondergeschikt geraakt. De meeste weidegronden werden dan ook gescheurd ten behoeve van de landbouw. De omvang van de veestapel werd vooral bepaald door de behoefte aan mest om de landbouwgronden te verrijken. De opbrengsten verkregen uit zuivelproducten waren van ondergeschikt belang. Wel werd vee gehouden voor het vlees.

Het boerderijtype dat men in de Hoeksche Waard aantreft, weerspiegelt overwegend de gerichtheid op de landbouw. Bij een op de landbouw gerichte bedrijfsvoering is er behoefte aan ruimte voor de opslag van de oogst, dorsvloeren, opslagruimte voor gedorst graan en stallen voor de paarden. De stalling voor het overige vee neemt een naar verhouding bescheiden plaats in en ook kelders die benodigd zijn voor de zuivelproducten (als boter) zijn kleiner dan bij de voornamelijk op veeteelt gerichte bedrijven gebruikelijk is.

Hoeve Even Buiten behoort tot het (jongere) Overmase dwarsdeel boerderijtype. Bij dit type boerderij is het bedrijfsgedeelte breder en hoger dan het woonhuisgedeelte en is een van de zijgevels dusdanig verhoogd dat de inrijdeuren onder de dakvoet vallen.

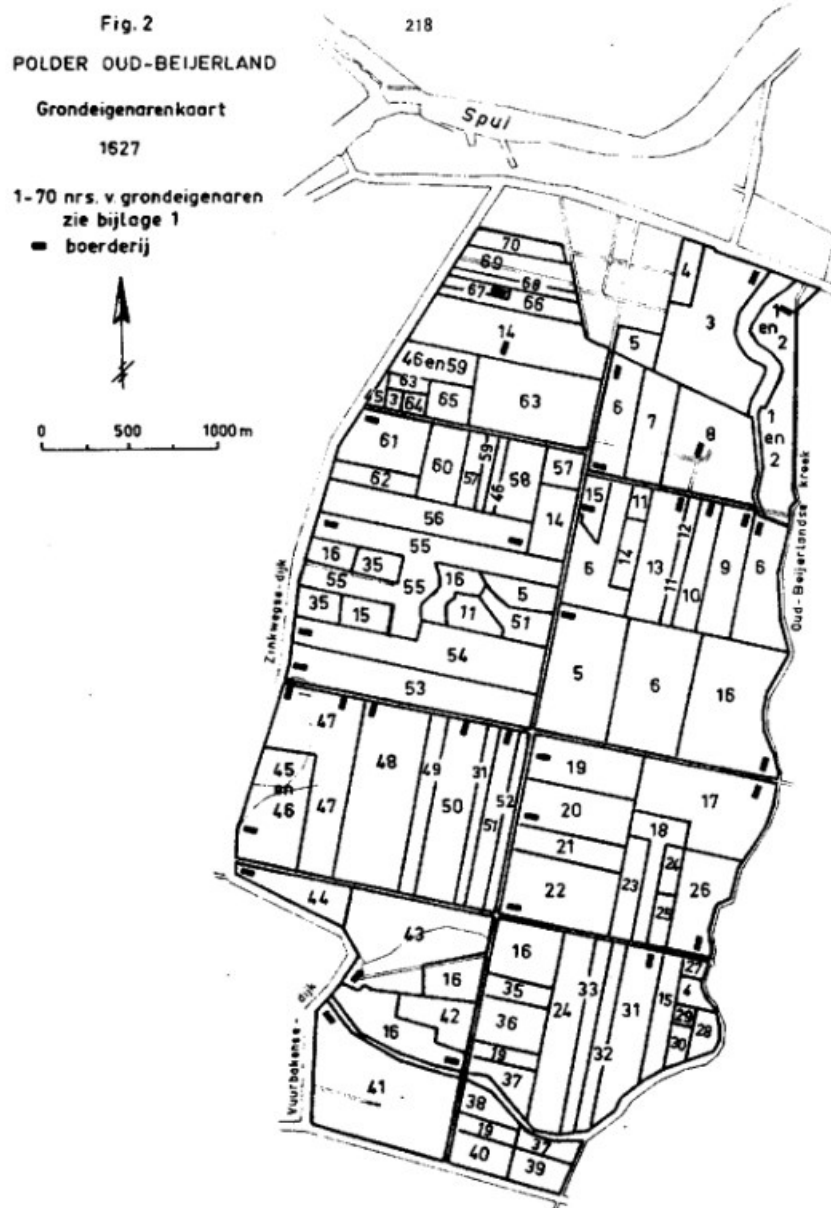
¹ De molen werd na de bouw van een stoomgemaal in 1874 overbodig en nadien afgebroken.

II Bouwmassa

III Bouwfasering en gebruiksgeschiedenis

III.1 Periode 1811-1832 tot de herstelling in 1922

Op de plek van de huidige hoeve *Even Buiten* is eeuwenlang geboerd. Het eerste gedocumenteerde bewijs van de aanwezigheid van een agrarisch bedrijf op deze plek betreft de vermelding in 1627 van Oth Cornelisz. Robbe, landbouwer te Oud-Beijerland, als eigenaar 38 morgen en 162 roeden grond.

afb. 2 Grondeigenarenkaart 1627 (bron: Baars 1973)

In de periode 1811 tot 1832 werd Nederland ten behoeve van het heffen van grondbelasting nauwkeurig gekarteerd. De in die periode ontstane kadastrale kaarten geven in samenhang met de zogenaamde onafhankelijke aanwijzende tafels (hierna: OAT's) een nauwkeurig beeld van (de omvang van) het grondbezit, maar ook van het grondgebruik van de verschillende percelen. Als we de kadastrale minuut (sectie B, blad 1) van Oud-Beijerland bekijken en combineren met de gegevens van de OAT's, blijkt dat de hoeve met bijbehorende gronden in handen is van de Erven Goris Langerveld. Goris Langerveld was als zoon van Jacob Langerveld en Rusje de Kraa op 23 november 1760 in Oud-Beijerland gedoopt en overleed eveneens in Oud-Beijerland op 19 oktober 1828. Hij was dus al overleden op het moment dat het opstellen van de OAT's werd afgerond.

Op de kadastrale minuut zien we de plattegrond van de oorspronkelijke boerderij met bijgebouwen en bijbehorende gronden (zie afb. 3). Direct ten noordoosten bevond zich de tuin (donkergroen) en ten oosten van de boerderij lag de boomgaard (mosgroen). Deze elementen zijn (rudimentair) nu nog op dezelfde plek aanwezig. Ten zuiden van het erf en de boomgaard lagen weidegronden (lichtgroen), maar het overgrote deel van de gronden (westelijk en zuidelijk van het erf) waren in gebruik als bouwland (bruin). Er waren elders in de polder nog weidegronden in bezit, maar de in de OAT vermelde nummers komen niet voor op de kadastrale minuut en konden niet worden gelokaliseerd.

afb. 3 Kadastrale minuut Oud-Beijerland, Sectie B, blad 1 (bewerkt) (bron: Rijksdienst Cultureel Erfgoed)

Van de oorspronkelijke met riet gedekte boerderij bestaan nog verschillende afbeeldingen (zie afb. 5 t/m 7). De boerderij brandde in maart 1922 geheel af. De hoeve was op dat moment in handen van Simon Langerveld, een nazaat van de eerder genoemde Goris Langerveld (zie afb. 4).

— Hedenmorgen 4 uur is de hofstede van Simon Langerveldt, te Oud-Beierland geheel uitgebrand. De bewoners wilden het fornuis aanmaken, waarop de vonken door het dak sloegen. In een oogenblik stond alles in lichte laaie. De bewoners hebben zich halfgekleed gered; 3 koeien, een hond en eenig pluimvee zijn een prooi der vlammen geworden. De paarden konden gered worden. Alles was verzerd.

afb. 4 Krantenartikel (bron: www.evenbuiten.nl)

afb. 5 Ansichtkaart Even Buiten, z.j.(voor 1922) (bron: www.evenbuiten.nl)

afb. 6 Ansichtkaart Even Buiten, z.j. (voor 1922) (bron: www.evenbuiten.nl)

afb. 7 Foto Even Buiten, z.j. (voor 1922) (bron: www.evenbuiten.nl)

Blijkens het krantenartikel was Simon Langerveld verzekerd en werd de geleden schade vergoed. Reeds in hetzelfde jaar wordt gestart met de bouw van een nieuwe boerderij. De eerste steen wordt gelegd op 17 juli 1922 door het jongste kind van Simon Langerveld, de toen drie jaar oude Cornelis Langerveld. De gedenksteen van de eerste steenlegging is ex situ bewaard gebleven (zie afb. 8). Van oorsprong zal de steen opgenomen zijn geweest in het

metselwerk van de nieuwe boerderij, waarschijnlijk in de rechter zijgevel van het woonhuisgedeelte, en bij een aanpassing zijn verwijderd.

afb. 8 Gedenksteen eerste steenlegging Even Buiten, ex situ bewaard

Lang heeft het gezin van Simon Langerveld niet op de nieuwe hoeve gewoond. Simon verkocht zijn bedrijf in 1924 aan ene Swank. In februari 1928 kwam de boerderij in handen van de broers Gerrit en Arie Knoot.² Zij werden beiden te Numansdorp geboren als zonen van Kornelis Knoot en Niesje Eva Boender, die een hoeve aan de Schuringsedijk aldaar bestierden.

Een maand na de aankoop van de boerderij huwde Gerrit in 22 maart 1928 te Maasdam met Kaatje Barendregt.³ Het echtpaar kreeg een kind, zoon Kornelis. Deze emigreerde naar Canada. De broer van Gerrit, Arie, was reeds op 30 juni 1927 gehuwd met Cornelia Johanna Schalkoort, die afkomstig was uit Klaaswaal.⁴ Haar vader was timmerman en woonde met zijn gezin aan de Kreupeleweg. Arie en Cornelis kregen in totaal negen kinderen. De gezinnen van beide broers woonden aanvankelijk op de boerderij. Gerrit overleed op 41-jarige leeftijd op 2 december 1941. Arie zette het bedrijf voort. Hij overleed op 54-jarige leeftijd op 21 december 1958, waarna zijn weduwe het bedrijf continueerde. Zij werd opgevolgd door twee van haar zonen, Johannes Cornelis (Jo) en Rinus Eliza.⁵ Ook hun zus Neesje Eva (Nel) bleef op de boerderij wonen.⁶ Alle drie bleven ongehuwd. Hun moeder overleed te Oud-Beijerland op 86-jarige leeftijd op 30 mei 1992.

Johannes Cornelis overleed op 77-jarige leeftijd op 3 maart 2008. Rinus en Nel verlieten de boerderij op 5 mei 2021 en verhuisden naar een appartement aan de Dr. Herskade te Oud-Beijerland.

² Gerrit werd geboren op 24 juli 1900 en Arie op 21 april 1904.

³ Kaatje Barendregt werd geboren ca. 1903 als dochter van Bastiaan Jan Barendrecht en Margaretha Vogelaar en overleed te Dirksland in mei 1989.

⁴ Cornelia Johanna Schalkoort werd geboren op ... te Klaaswaal als dochter van Johannes Schalkoort en Maaïke van der Waal en overleed op 86-jarige leeftijd op 30 mei 1992 te Oud-Beijerland.

⁵ Johannes Cornelis was het tweede kind en de tweede zoon en werd geboren op 22 december 1929. Rinus was het zevende kind en de vijfde zoon en werd geboren op 2 augustus 1936.

⁶ Neesje Eva was het zesde kind en tweede dochter en werd geboren op 27 februari 1935.

Op basis van de kadastrale gegevens over het gebruik van de gronden behorende bij de oorspronkelijke boerderij aan het begin van de 19de eeuw, was *Even Buiten* een akkerbouwbedrijf met een hieraan ondergeschikte veestapel of een gemengd bedrijf. De vorm en opzet van de oorspronkelijke boerderij bevestigen dit beeld. De agrarische bedrijven die gevestigd waren in het jonge zeekleigebied ten zuiden van de Nieuwe Maas waren overwegend akkerbouwbedrijven. De boerderijen hadden dwars- of langsdelen en korenzolders. Het bedrijfsgedeelte van dergelijke boerderijen waren breder dan het woonhuisgedeelte. In de Hoeksche Waard was het bedrijfsgedeelte ook veelal hoger dan het woonhuisgedeelte, al was dit bij de oorspronkelijke boerderij *Even Buiten* niet het geval. Graan en hooi werden gewoonlijk in het bedrijfsgedeelte opgetast en zijgevels werden zo hoog opgetrokken dat de hoge inrijdeuren onder de dakvoet vielen. In de lagere zijbeuk bevond zich veelal de koeienstal, terwijl de werkpaarden hun stal parallel aan de achtergevel hadden.

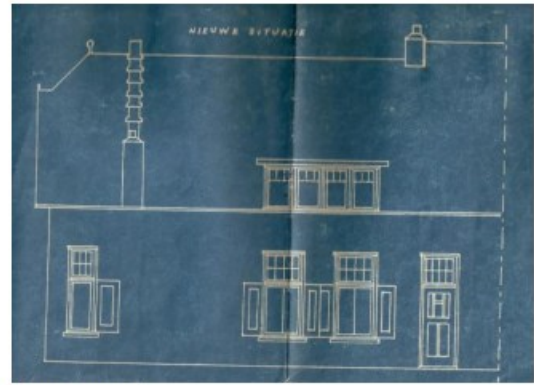
De opzet van de in 1922 herbouwde boerderij beantwoordt ook aan het bovengeschetste beeld. We weten echter dat de veeteelt in toenemende mate van belang was voor het bedrijf van de familie Knoot.⁷ Er waren 19 melkkoeien die werden geweid op gronden die de familie nabij de Langeweg ter beschikking had. Tot 1960 werden de koeien met de hand gemolken, daarna machinaal. Vanaf 1952 (maar wellicht eerder) hield men ook varkens voor de slacht. In 1990 waren er veertien zeugen en een beer die zorgden voor een gestage aanwas van biggen. Met name voor het houden van de varkens werden op het achtererf gebouwen bijgeplaatst. Toen veetelers in 1998 door de overheid werden verplicht speelplaatsen in te richten om het slachtvee voor vervoer schoner te maken, is de familie Knoot gestopt met het fokken van varkens. Twee jaar later werd ook gestopt met het houden van koeien. Hiermee werd het bedrijf feitelijk beëindigd. Na het overlijden van hun broer Jo in 2008, bleven Rinus en Nel Knoot op de boerderij wonen en hielden alleen nog schapen die het gras van de boomgaard kort hielden en konijnen. In 1999 en 2001 werd aan de zuidelijke zijde van de boerderij de woonwijk *Even Buiten* in twee fasen ontwikkeld. De boerderij omvatte alleen nog het erf met opstallen en de oostelijk gelegen boomgaard met hoogstam fruitbomen (appels en peren). Rinus en Nel Knoot verlieten, zoals eerder al gemeld, de boerderij op 5 mei 2021.

III.2 1948 Het aanbrengen van een dakkapel

Op 16 januari 1948 verstuurt J.W. Schalkoort, namens zijn opdrachtgever A. Knoot te Oud Beijerland, een verzoek aan de gemeente om een dakkapel te mogen aanbrengen in het rechter dakvlak van het woonhuis van de hoeve *Even Buiten*. De bij de aanvraag behorende tekeningen zijn gefiatteerd door de Schoonheidscommissie van Stad en Land. Kosten voor het aanbrengen van de dakkapel werden geraamd op 300 gulden (zie afb. 9). De gemeente verleent de vergunning op 19 januari 1948.

De dakkapel werd aangebracht aangezien men op de verdieping een slaapvertrek wilde realiseren voor het steeds uitbreidende gezin Knoot. De aannemer was waarschijnlijk familie van Cornelia Johanna Schalkoort, de vrouw van Arie Knoot.

⁷ Zie hiervoor: Smeets, Joke, in *Weekkrant Het Zuiden*, 19 juli 1990 en Pelt, Kees van, in *Het Kompas*, 14 juli 2000.

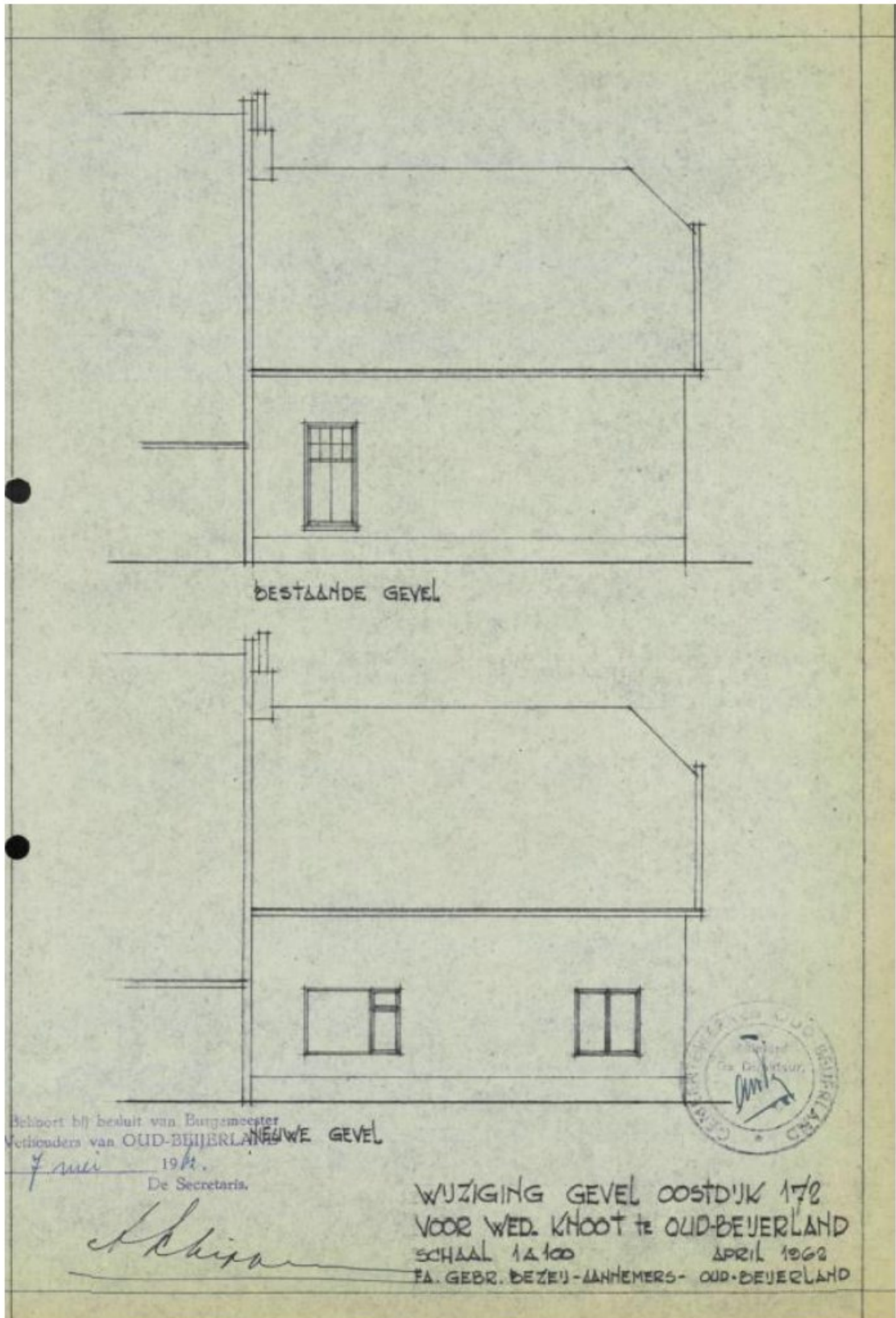
afb. 9 Tekeningen behorende bij de vergunningaanvraag om een dakkapel te realiseren
(bron: gemeente Hoeksche Waard)

III.3 1952 De bouw van een varkenshok

Op 4 september 1952 vraagt A. Knoot bij de gemeente een vergunning aan om een varkenshok te mogen bouwen. De fundering van stampbeton wordt 60 cm onder maaiveld aangelegd. Het trasraam wordt opgemetseld in klinkers (10 lagen) die in sterke specie worden gelegd. Daarboven worden halfsteensmuren met pilasters in hardgrauwe metselsteen opgetrokken in sterke specie. Als dak worden golfplaten gelegd die rusten op drie gordingen. Het college van B&W verleent de vergunning op 13 oktober 1952. Het varkenshok wordt gebouwd door de aannemer Gebr. Bezeij uit Oud-Beijerland. Het varkenshok bestaat nog steeds en betreft het bouwvolume D dat tegen de achtergevel van het bedrijfsgebouwe van de boerderij is aangebouwd.

III.4 1962 Het wijzigen van de linker zijgevel van het woonhuis

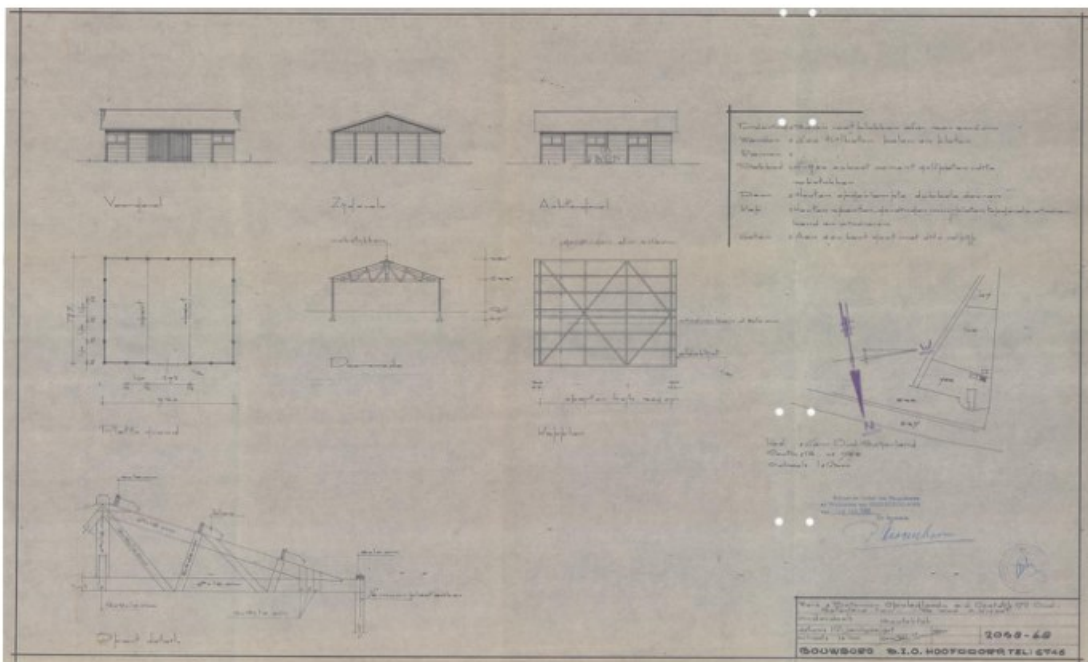
In april 1962 wordt bij de gemeente een vergunning aangevraagd voor het wijzigen van de linker zijgevel (oostgevel) van het woonhuisgedeelte van de boerderij (zie afb. 10). De aanvraag wordt ingediend door de weduwe Knoot. Evenals voor de bouw van het varkenshok in 1952 is het aannemersbedrijf Gebr. Bezeij in de arm genomen. De wijziging betreft het vervangen van het oorspronkelijke schuifvenster uit 1922 door een venster met een groot vast raam met rechts daarvan een draairaam met uitzetbaar bovenlicht. In het rechterdeel van de gevel wordt een tweede venster aangebracht. Dit venster heeft twee draairamen. De vergunning wordt op 7 mei 1962 verleend. Het toen ontstane gevelbeeld bestaat nog steeds.

afb. 10 Tekening bestaande en nieuwe toestand behorende bij de vergunningaanvraag om de linker zijgevel te wijzigen (bron: gemeente Hoeksche Waard)

III.5 1968 De bouw van een opslagloods

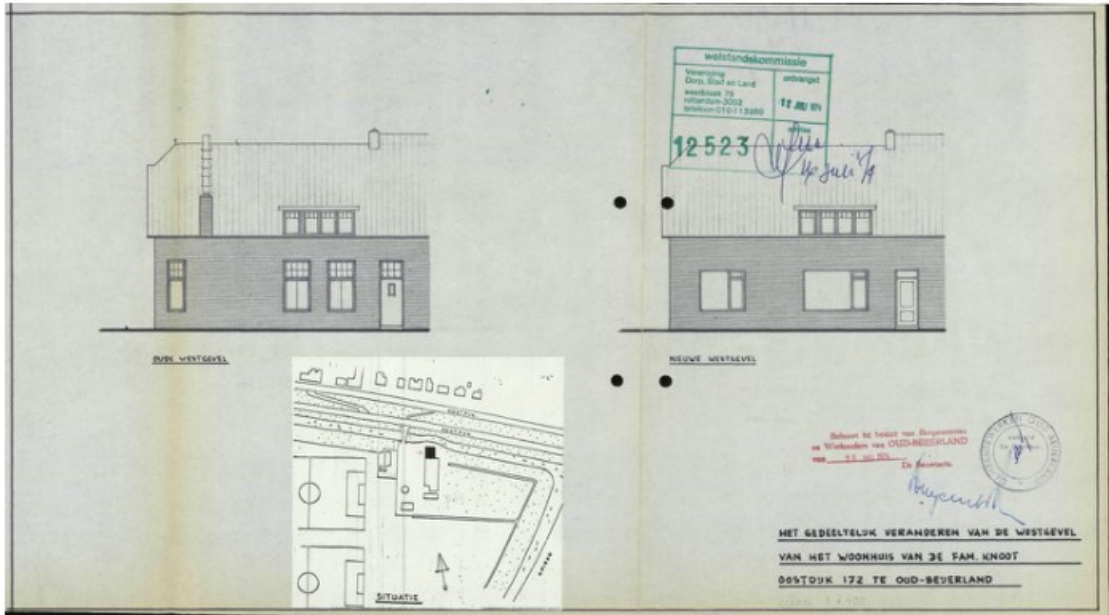
Het Bouwburo B.I.O. uit Hoofddorp levert op verzoek van de weduwe A. Knoot een bestektekening aan voor een te bouwen betonnen opslagloods (zie afb. 11). De loods heeft een betonnen voet bestaande uit blokken van 30 x 30 x 6 cm. De wanden bestaan uit palen en platen trilbeton. Het dak bestaat uit grijze asbest cement golfplaten en nokstukken. Het rust op een houten dakconstructie. De toegang tot de loods is een houten opgeklampte dubbele deur. De vergunning wordt verleend op 5 februari 1968. De opslagloods bestaat nog steeds en betreft het bouwvolume F op het achtererf. Ten tijde van het maken van de bestektekening was – getuige de op de tekening weergegeven situatieschets - het bouwvolume G al aanwezig.

afb. 11 Tekening behorende bij de vergunningaanvraag om een opslagloods te bouwen (bron: gemeente Hoeksche Waard)

III.6 1974 Het wijzigen van de rechter zijgevel van het woonhuis

De rechter zijgevel (westgevel) van het woonhuisgedeelte wordt in 1974 gewijzigd (zie afb. 12). Hiertoe wordt door of namens de familie Knoot bij de gemeente Oud-Beijerland een vergunningaanvraag ingediend. De Vereniging Dorp, Stad en Land die de welstandsadviesering voor de gemeente Oud-Beijerland verzorgt, ontvangt de aanvraag op 12 juli en geeft op 16 juli een positief advies aan de gemeente. De vergunning wordt verleend op 30 juli 1974. De wijziging betreft het vervangen van het zich in het linker geveldeel bevindende smalle schuifvenster door een venster waarin een vast raam wordt gecombineerd met een draairaam met uitklapbaar bovenlicht. Dit type venster komt overeen met het venster dat eerder in 1962 in het linker deel van de linker zijgevel is aangebracht. De twee schuifvensters onder het daklicht wordt vervangen door eenzelfde type venster als in het linkerdeel van de gevel wordt aangebracht. Dit venster is evenwel groter gedimensioneerd. De toegangsdeur met bovenlicht wordt vervangen door een modernere toegangsdeur. De plek van de deur wordt niet gewijzigd. Behalve voornoemde wijzigingen, wordt de dan nog aanwezige schoorsteen verwijderd. Dit impliceert dat een eertijds aanwezige stookplaats in de rechter voorkamer is verwijderd.

afb. 12 Tekening bestaande en nieuw te maken toestand behorende bij de vergunningaanvraag tot het wijzigen van de rechter zijgevel (bron: gemeente Hoeksche Waard)

IV Bouwhistorische beschrijving

Bij de meeste boerderijen in de Hoeksche Waard zijn het woonhuis en de schuur eigen architectonische eenheden. Ook verschillen de woonhuizen en schuren in de regel in constructief opzicht van elkaar. In deze beschrijving worden het woonhuis en de schuur daarom apart behandeld.

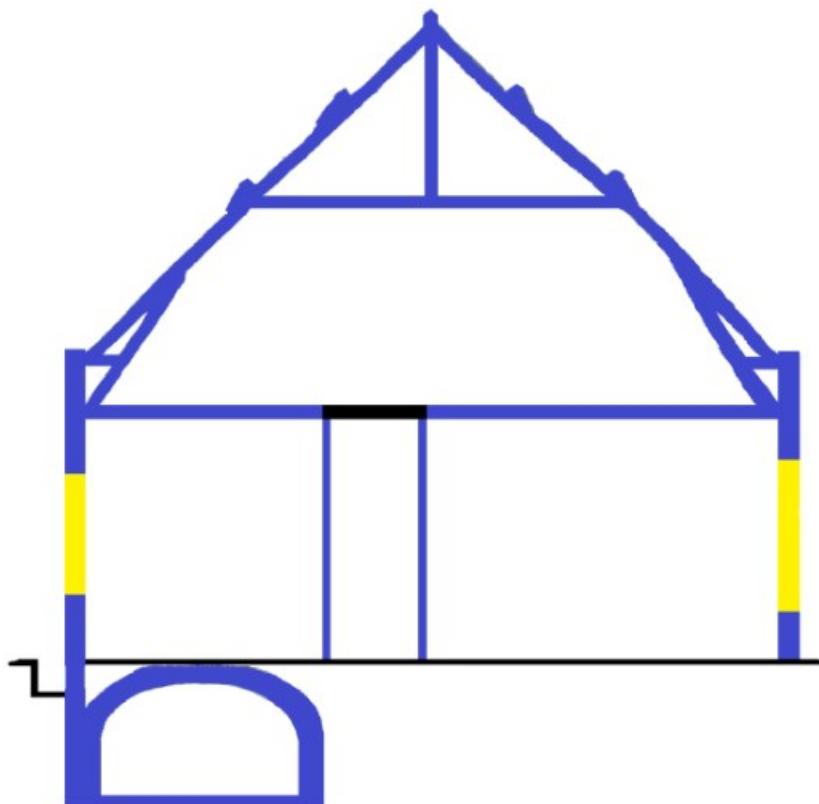
In de beschrijving worden de gevels als volgt aangeduid: de noordelijke gevel die naar de Beneden Oostdijk is gericht, is de voorgevel. Met het gezicht naar de voorgevel toe, is de westelijke gevel links daarvan de linker zijgevel, en de oostelijke gevel rechts de rechter zijgevel. De enig overgebleven gevel, aan de zuidelijke zijde van het gebouw is logischerwijze de achtergevel. De benamingen van de wanden in het interieur zijn gerelateerd aan de benamingen van de gevels (exterieur).

IV.1 Bouwvolume A | Het woonhuis

IV.1.1 Constructie

Kelder

Het woonhuis heeft een zeer bescheiden kelder. De kelder is toegankelijk via een deur in de keuken. Achter de deur is een ruimte waarin een houten trap naar de eigenlijke kelderruimte leidt. De onder het linker deel van het huis gelegen kelderruimte is voorzien van een tongewelf waarvan de kruin haaks op de voorgevel staat. In de linker zijgevel is ter plekke van deze kelder een keldervenster met diefijzers aanwezig.

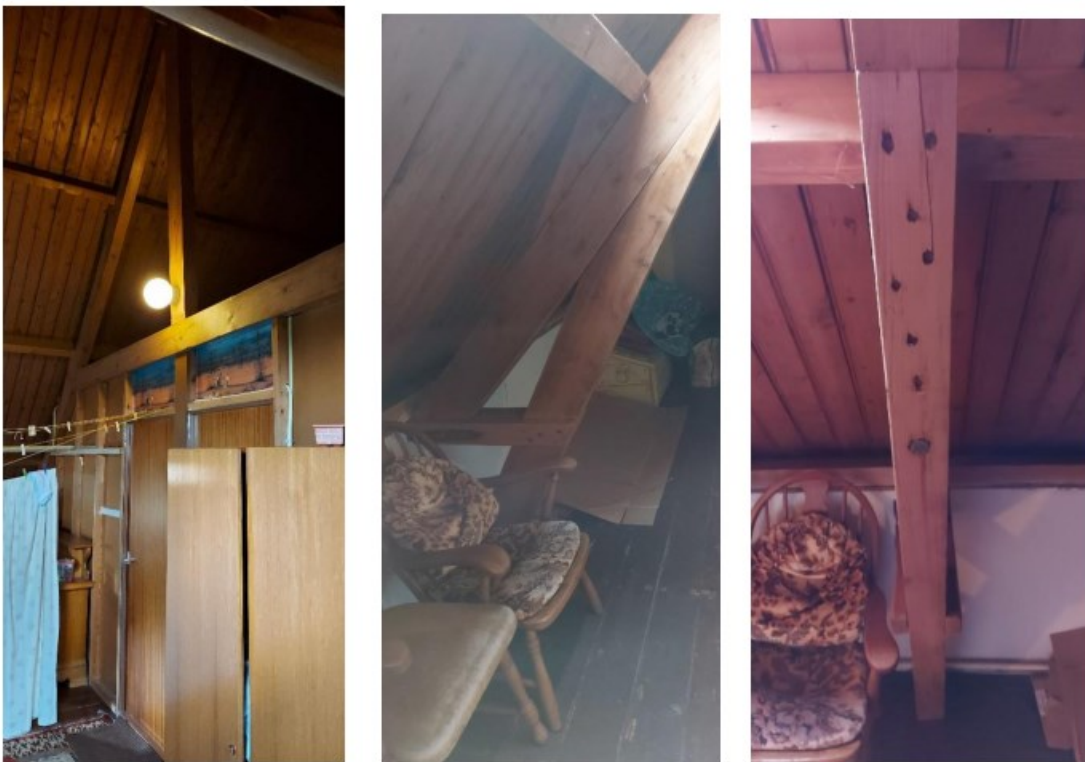

Draagconstructie

De draagconstructie van het woonhuis wordt gevormd door de dragende muren. Hierop zijn – voor zover waarneembaar – evenwijdig aan de voorgevel de balken gelegd. De balklaag van het woonhuis is enkelvoudig. De staande balken (rechthoekig van vorm en recht geschaafd) liggen evenwijdig aan de voorgevel en zijn opgelegd in de beide zijgevels en de wanden van de gang. De balken zijn om en om aan de zijgevels verankerd met rechte scheutankers. Enkele balken hebben een anker van dubbele lengte zodat zowel de balk als het kapspant aan de gevel worden gekoppeld.

Kapconstructie

De constructie van de kap wordt gevormd door kapspanten. Deze bestaan uit een nokstijlspant met kreupele stijlen (zie afb. 13). De benen van het spant en de nokstijl zijn gepend. De nokstijl draagt de nokgording en rust op een standtussenbalk. De benen en de kreupele stijlen zijn ter hoogte van de borstwering waarop de muurplaat is aangebracht met elkaar verbonden door een blokkeel (genageld). Op de benen rusten drie gordingen die deels zijn ingelaten en steunen op klossen. Hierop is dakbeschot (met kraal) aangebracht. Het materiaal van de spanten is grenenhout, rechthoekig van vorm en recht geschaafd. Er zijn twee identieke spanten.

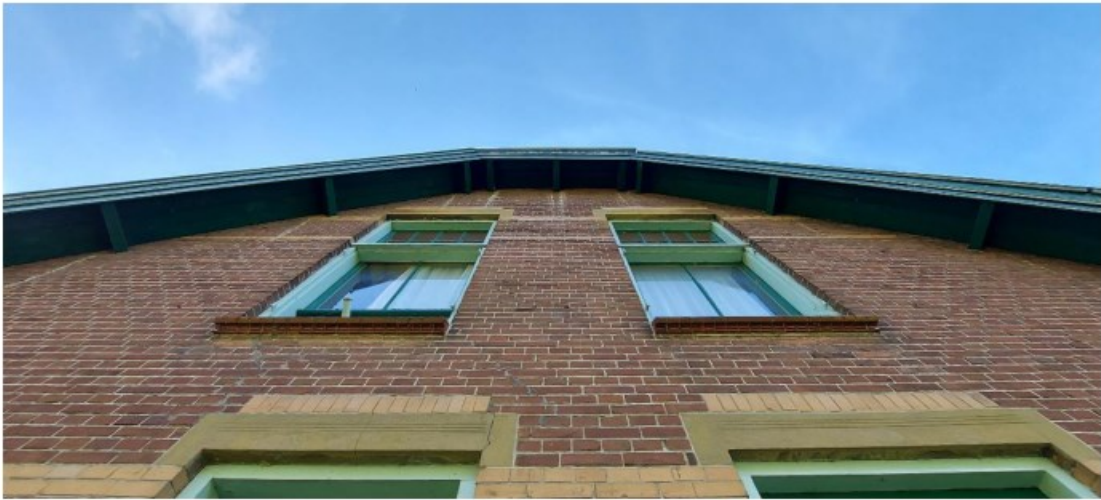
afb. 13 Foto's van de kapconstructie van het woonhuisgedeelte van Even Buiten

IV.1.2 Exterieur

Bouwmassa

Het woonhuis heeft een rechthoekige plattegrond, is voorzien van een kleine kelder en bestaat bovengronds uit twee bouwlagen (begane grond en kapverdieping). Het huis staat onder een dak met een wolfseinde aan de voorzijde. Het dak is gedekt met gesmoorde Muldenpannen met vorsten op de nok en keperpannen waar de dakvlakken aansluiten op het wolfseind. De piron die eertijds de top van het wolfseind bekroonde, is verdwenen. Aan de voorzijde bevindt zich een windveer met waterbord aan de bovenzijde. Rechts doorbreekt

een houten dakkapel het dakvlak. Deze dakkapel heeft een recht dak en rechte zijwangen. Op het dak een gemetselde schoorsteen ter plekke van de achtergevel (brandgevel).

afb. 14 De voorgevel van het woonhuis van Even Buiten, de duimen van de luiken zijn nog aanwezig op de verdieping

afb. 15 De voorgevel van het woonhuis van Even Buiten

Voorgevel (noordgevel)

De onderzijde van de voorgevel heeft een trasraam van bruine baksteen (Waalformaat), gemetseld in kruisverband, platvol gevoegd. Het trasraam is zeven lagen (7-lagen – 42 cm; strek 19,5-21; kop 9,5-10; hoogte 4,5-5 cm). Boven het trasraam is een rollaag van gele verblendsteen aangebracht (strek 18-21; kop 10-10,5; hoogte 5 cm). Het bovenliggende deel van de gevel is opgemetseld in een iets lichter gekleurde bruine baksteen (Waalformaat) met verblendstenen banden ter hoogte van de kalven van de vensters en de voordeur (1 laag, liggend) en de bovenzijde van vensters en deur (2 lagen, liggend) en boven de latei wederom een rollaag (zie afb. 14-15).

afb. 16 Voordeur met "aantrede" en rechter venster en lekdorpel met waterhol

De voordeur is links van het midden geplaatst met ter linkerzijde één en ter rechterzijde twee schuifvensters (zie afb. 15-16). In het houten kozijn van de deur bevindt zich een 8-ruits (2 x 4) bovenlicht voorzien van geel kathedraalglas. De naar binnen toe openende paneeldeur heeft aan de onderzijde twee staande kussens en aan de bovenzijde ter weerszijden van een deurvenster twee staande en boven het venster een liggend kussen. Kozijn en kussens zijn mintgroen, de overige delen van de deur lichtgroen geschilderd. Het deurkozijn rust op grindbeton neuten en heeft een dorpel van hetzelfde materiaal. Voor de deur een rechthoekige "aantrede", eveneens van grindbeton. De schuifvensters zijn gelijkvormig en hebben een vast 8-ruits (2 x 4) bovenraam dat evenals de deur is voorzien van geel kathedraalglas en een 2-ruits schuifraam met aan de onderzijde een weldorpel. De kozijnen zijn mintgroen en de ramen licht groen geschilderd, overeenkomstig de kleuren van de deurpartij. Aan de onderzijde van de vensters bevinden zich lekdorpels van donkerbruin geglazuurde vormsteen met een waterhol (zie afb. 16). In het metselwerk is de doorvoer/het rooster van een gevelkachel in het trasraam tussen de twee vensters aan de rechterzijde opgenomen (zie afb. 16).

In het bovenste deel van de gevel zijn twee vensters opgenomen die qua afmeting, vormgeving, detaillering en kleurstelling overeenkomen met de vensters op de begane grond. In de kozijnen van deze vensters zijn nog alle duimen aanwezig waaraan oorspronkelijk de luiken hingen (zie afb. 14). De vensters op de begane grond waren oorspronkelijk eveneens voorzien van luiken. De duimen waaraan deze luiken hebben gehangen zijn verdwenen. De luiken dekten in gesloten toestand alleen de schuifbare ramen af. Aan de bovenzijde van de gevel steken twee maal vier gordingen door het metselwerk en aan de bovenzijde van het afgewolfde dak drie. Zij dragen de overstekende daklijst met windveer waarop op de naam van de boerderij *Even Buiten* is geschilderd.

afb. 17 De rechter zijgevel van het woonhuisgedeelte van Even Buiten

De rechter zijgevel

Het metselwerk van de rechter zijgevel komt overeen met dat van de voorgevel, met dien verstande dat alleen de laag verblendsteen boven het trasraam geheel is doorgezet (zie afb. 17). De twee bovenliggende verblendsteen lagen van de begane grond zijn omgezet, maar lopen niet door. Even boven maaiveldniveau bevinden zich, op regelmatige afstand van elkaar, kleine ventilatieroostertjes. Smeedijzeren staafankers markeren de plekken waar balken en de kaspanten met het metselwerk in verband zijn gebracht. Aan de bovenzijde van de gevel is een niet oorspronkelijke bakgoot op metalen klanken aangebracht. De afwatering vindt plaats via een niet oorspronkelijke PVC-hemelwaterafvoer die links voorlangs de gevel is geplaatst en eindigt in een hemelwaterafvoerput. De put wordt afgedekt door een betonnen putdeksel met ring die rust op een bakstenen opbouw van een laag. De oorspronkelijke goot rustte op betonnen klossen. Deze constructie is bij de linker zijgevel van het woonhuis nog intact. De restanten van de afgekapte klossen zijn in het metselwerk van de rechter zijgevel aanwezig.

De in deze gevel opgenomen vensters en deur zijn niet oorspronkelijk, maar in 1974 aangebracht. Van oorsprong bevond zich in het linker gevelvlak een smal schuifvenster met een vast 6-ruits bovenraam en een 1-ruits schuifbaar onderraam. Op de plek waar dit venster heeft gezeten is het metselwerk vernieuwd. In het rechter geveldeel bevonden zich twee schuifvensters die overeenkwamen met de vensters zoals we die nog in de voorgevel aantreffen. De oorspronkelijke vensters waren voorzien van luiken voor de schuifbare ramen (zie afb. 9).

Het metselwerk van het woonhuis wordt ter rechterzijde van dit venster voortgezet, maar behoort tot de zijgevel van het bedrijfsgedeelte. Rechts van het voornoemde venster bevond zich – op dezelfde plek waar de toegangsdeur nu zit – een deur onder 6-ruits bovenlicht. Het metselwerk boven het venster en de deur is in 1974 deels vernieuwd.

Zie voor de verstoringen van het metselwerk de afbeeldingen 18.

afb. 18 Verstoringen in het metselwerk, onder meer ten gevolge van de vervanging van de vensters en de deur

De achtergevel

De achtergevel van het woonhuisgedeelte staat tegen de voorgevel van het bedrijfsgedeelte en is niet zichtbaar. Het betreft een brandmuur. De top van de gevel wordt bekroond met een in baksteen opgemetselde schoorsteen.

De linker zijgevel

De linker zijgevel komt wat betreft metselwerk en de aanwezigheid van ventilatieroostertjes op maaiveldniveau overeen met de rechter zijgevel (zie afb. 19). De aan de bovenzijde van de gevel aangebrachte bakgoot op betonnen klossen is oorspronkelijk. De klossen zijn wit geschilderd. De niet oorspronkelijke PVC hemelwaterafvoer is geplaatst aan de linkerzijde van de gevel. Deze eindigt in een waterput die in opbouw en materialisatie overeenkomt met de put naast de rechter zijgevel.

In het linker geveldeel zijn een luchtrooster en een rookafvoer van een geiser van de achterliggende keuken aangebracht, beiden niet oorspronkelijk. De in de gevel opgenomen twee vensters zijn in 1962 aangebracht. Oorspronkelijk was er in de gevel slechts een venster opgenomen. Dit schuifvenster bevond zich in het linker geveldeel en kwam in opzet overeen met de schuifvensters die nu nog in de voorgevel aanwezig zijn (zie afb. 10). Links van het huidige rechter venster is deels onder maaiveldniveau een keldervenster onder rollaag opgenomen. Het venster is voorzien van twee smeedijzeren gedraaide diefijzers. Het keldervenster kon worden dichtgezet met een houten luik. De wervel om het luik aan de bovenzijde vast te zetten, is nog aanwezig. Onder het rechter venster bevindt zich het niet oorspronkelijke rookafvoerkanaal van een gevelkachel.

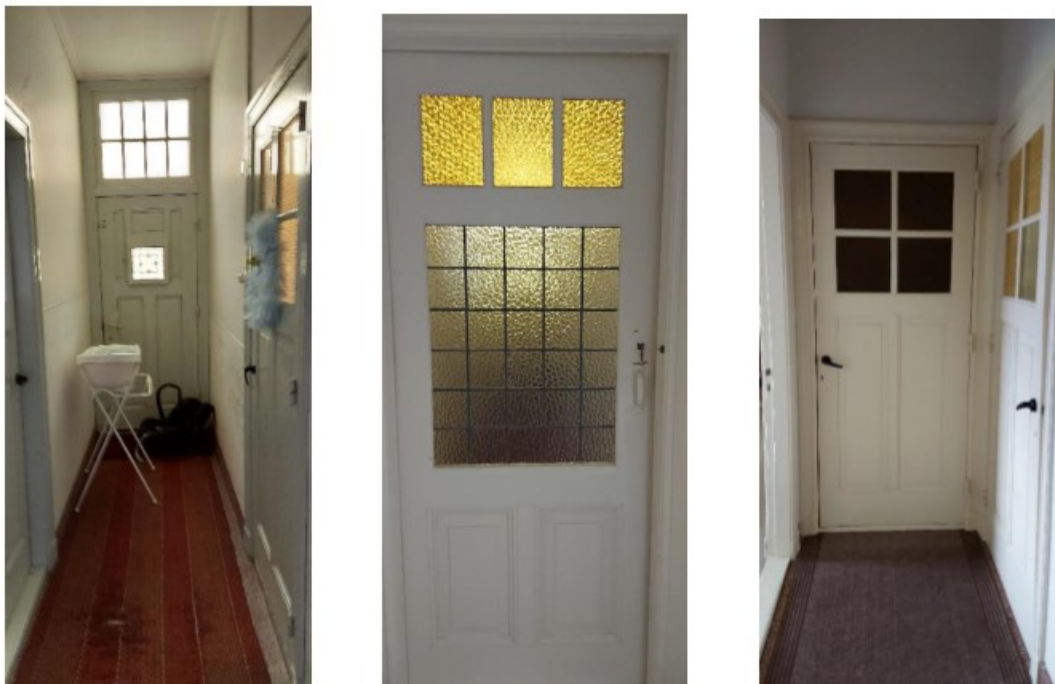

afb. 19 De linker zijgevel van het woonhuisgedeelte van Even Buiten

IV.1.3 Interieur

De indeling van de begane grond van het woonhuis wordt gestructureerd door een gang die links van het midden over bijna de gehele diepte van het huis loopt. In het verlengde van de gang bevindt zich aan de achterzijde de trap naar de verdieping. De trap is te bereiken via de dwarsgang die zich evenwijdig aan de achtergevel in het bedrijfsgedeelte bevindt. Onder de trap bevindt zich een trapkast. Deze is toegankelijk vanuit de gang en wordt afgesloten door een paneeldeur met 4-ruitsraam.

De gang is symmetrisch van opzet (zie afb. 20). In de zijwanden zijn vier paneeldeuren opgenomen, twee per wand, die toegang geven tot de naast de gang gelegen vertrekken. De deuren liggen tegenover elkaar. Tussen de toegangen naar de voorste vertrekken en de achterste vertrekken is in de gang een tochtdeur opgenomen. De paneeldeur heeft een groot glas-in-lood ruit met daarboven drie staande ruitjes. Het plafond van de gang is voorzien van een vlakke afwerking. In de gang een bakelieten telefoon.

afb. 20 De gang gezien naar het noorden, de tochtdeur en gezien naar het zuiden

Ter rechter zijde van de gang liggen de woonvertrekken. Het betreft een kamer-en-suite. De scheiding tussen voor en achterkamer wordt gevormd door schuifdeuren met aan weerskanten kastruimten in voor- en achterkamer. De schuifdeuren hebben grote glasruiten. Ter linkerzijde van de gang liggen een voorkamer en aan de achterzijde de keuken. De deurkozijnen en de houten omlijsting van de kamer-en-suite hebben dezelfde profilering. Aan de onderzijden rusten de kozijnen van de deuren op houten neuten die even hoog zijn als de daarop aansluitende hoge plinten. De paneeldeuren zijn in hoofdvorm eveneens allen gelijkvormig. Alleen de in de deuren opgenomen glasruiten tonen verschillen. De ruiten van de paneeldeuren naar de linker voorruimte, de keuken en de kelderkast zijn 4-ruits en voorzien van geel kathedraalglas, overeenkomstig het gele glas dat zich in de vaste ramen van de vensters van de voorgevel en het bovenlicht van de voordeur bevindt. In de deuren die toegang geven tot de woonvertrekken, de schuifdeuren van de kamer-en-suite, de deur naar de dwarsgang en de deur die toegang geeft tot de verdieping hebben ruiten van opaakglas met florale motieven.

De rechter voorkamer

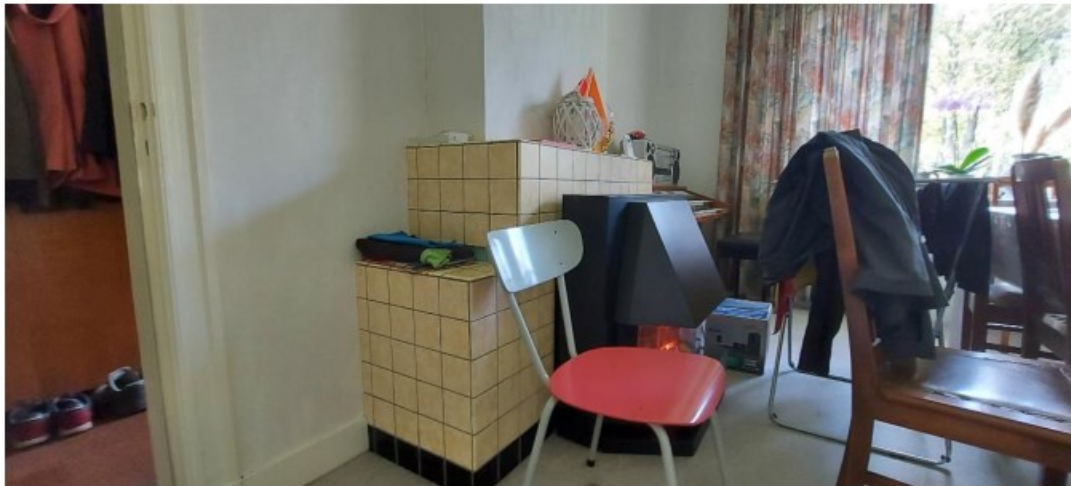
Eerder is vermeld dat de rechter zijgevel van het woonhuis in 1974 werd aangepast. Het kleine schuifvenster in de rechter zijwand werd vervangen en de schoorsteen op het dak verdween. De in het vertrek aanwezige stookplaats moet in dat jaar verwijderd zijn. In de balklaag zijn geen sporen van de oorspronkelijke stookplaats (meer) aanwezig (bijvoorbeeld een raveelbalk). De huidige wandafwerking zal gezien genoemde aanpassing uit 1974 stammen. Tegen de buitenwanden zijn voorzetwanden aangebracht, waarna alle wanden zijn voorzien van papierbehang. Het behang van de achterwand is aangebracht op een ondergrond van jute en kranten op een betengeling. De enkelvoudige balkenlaag is in dit vertrek in het zicht. De vier balken liggen evenwijdig aan de voorgevel en rusten op de rechter zijgevel en de gangwand. De vloer is niet gezien vanwege de vaste voerbedekking in dit vertrek. Tegen de voorgevel is een gevelkachel geplaatst (zie afb. 21).

afb. 21 De rechter voorkamer, gezien naar het noorden en naar het zuiden

De rechter achterkamer

De wanden zijn voorzien van papierbehang. Tegen de achterwand bevindt zich een schoorsteen met een met gele en zwarte (plint) tegels voorziene schoorsteenmantel. Deze is niet oorspronkelijk. Hiervoor is een gashaard geplaatst. Links hiervan is de deur naar de achterliggende dwarsgang opgenomen. De enkelvoudige balklaag is door het aanbrengen van een zachtboard plafond niet meer in het zicht. De vloer is vanwege de aanwezigheid van vaste vloerbedekking niet gezien (zie afb. 22).

afb. 22 De rechter achterkamer, de haard, de kasten ter weerszijden van de doorgang naar de voorkamer en de deur naar de dwarsgang

De linker voorkamer

Deze kamer kon slechts vluchtig worden bekeken. De wanden zijn voorzien van papierbehang. Evenals in de rechter voorkamer is de enkelvoudige balklaag nog in het zicht. In de achterwand zijn twee deuren opgenomen die waarschijnlijk toegang geven tot kasten. Mogelijk was op deze plek oorspronkelijk een bedstee-wand. Arie Knoot vermeld in een krantenartikel dat zijn ouders op de begane grond in een bedstee sliepen (zie afb. 23).

afb. 23 De linker voorkamer, de kastdeuren aan de zuidzijde

De keuken

De wanden van de keuken zijn voorzien van een pleisterlaag. In de voorwand zijn twee paneeldeuren opgenomen die toegang geven tot een kast en de kelder. In de achtergevel is een paneeldeur opgenomen die toegang geeft tot het in het bedrijfsgedeelte gesitueerde boenhok. De deurkozijnen en 4-ruits paneeldeuren met geel kathedraalglass komen overeen met de paneeldeur tussen de keuken en de gang. Tegen de linker zijwand is een eenvoudige Bruynzeelkeuken geplaatst. Ter plekke van het keukenblok en doorlopend over de linker wand zijn witte tegels aangebracht. Tegen de achtergevel is een eenvoudige hoge houten schoorsteenmantel geplaatst. Hier staat tegenwoordig een gasfornuis opgesteld. De enkelvoudige balklaag is door het aanbrengen van een zachtboard plafond niet meer in het zicht. De vloer is vanwege de aanwezigheid van vaste vloerbedekking niet gezien (zie afb. 24).

afb. 24 De keuken, de schouw tegen de achterwand met links de deur naar de werkkruimte, de bruynzeel keuken tegen de linker wand en de kast tegen de voorwand

De kelder

Vanuit de keuken leidt een deur naar een ruimte die wordt begrensd door de voorwand en zijwand van de keuken en de houten zijwand van de naastliggende kast en de wand waarin de kelderdeur is opgenomen. Aan de bovenzijde is een balk van de enkelvoudige balklaag in het zicht met de daarop rustende houten vloerdelen van de verdieping. In de ruimte leidt een houten trap met acht treden naar beneden. De eigenlijke kelder bevindt zich onder de voorkamer. Het tongewelf van de kelder is met baksteen gemetseld en voorzien van een witte pleisterlaag. De vloer en hoog opgaande plint zijn van beton. De plint is grijs en de vloer roodbruin. In de linkerwand is het keldervenster ingelaten. Ter plekke ziet men nog de onderzijde van de vloerplanken van de begane grond (zie afb. 25-26).

afb. 25 De kelder; de deur naar de kelder in de keuken, de enkelvoudige balklaag en het tongewelf gezien richting het noorden

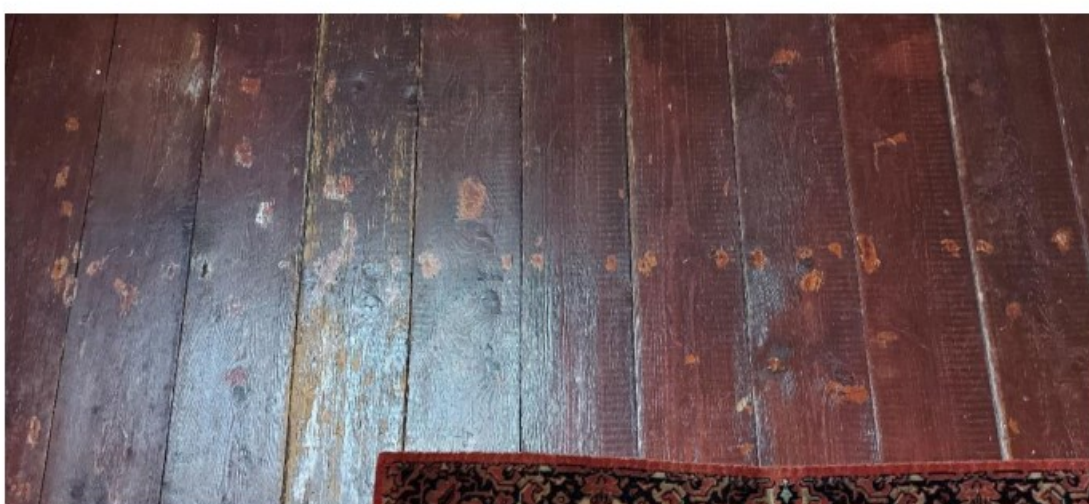
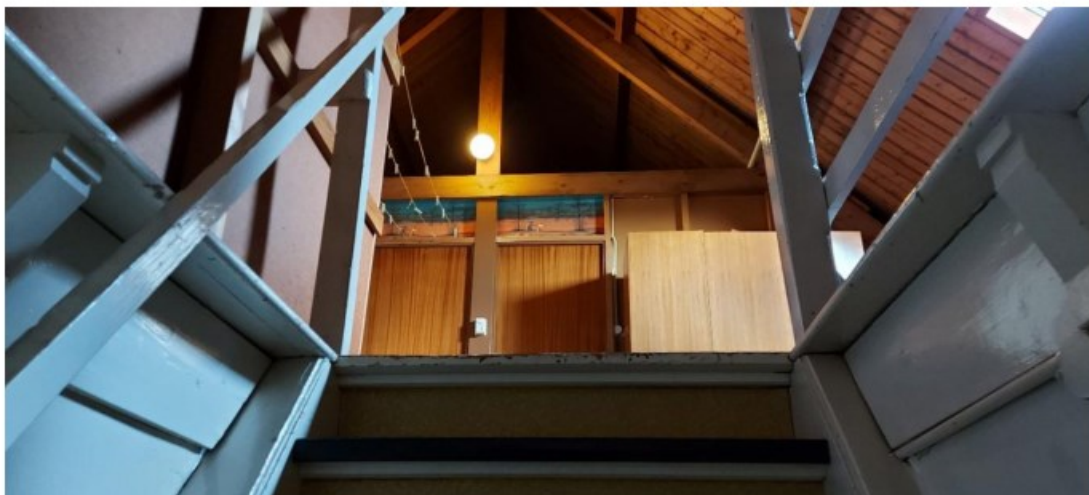
afb. 26 De kelder; het kelderraam met diefijzers en zicht vanuit de kelder naar het trapportaal

De verdieping

Een trap die te bereiken is vanuit de dwarsgang in het bedrijfsgedeelte leidt naar de kapverdieping. Op de verdieping is rond het trapgat een wit geschilderde houten ombouw aangebracht. Tot 1948 was deze verdieping waarschijnlijk een ongelede ruimte. In voornoemd jaar werd in het rechter dakvlak een dakkapel aangebracht en een ruimte afgeschoten die licht via die dakkapel ontving. In de huidige situatie zijn drie ruimtes afgeschoten. Behalve de hiervoor genoemde ruimte, zijn dat twee ruimtes aan de voorzijde. Geen van de ruimtes is oorspronkelijk. Op de verdieping zijn de houten vloerdelen in het zicht. Tegen de achtergevel zijn twee rookkamelen zichtbaar (keuken en achterkamer) die even onder de nok bijeenkomen (zie afb. 27-28).

afb. 27 De verdieping van het woonhuisgedeelte met links de toegangsdeur tot de verdieping vanuit de dwarsgang, zicht op de achterwand met schoorsteenkanalen, traphek en inbouwkamer en rechts de toegangsdeur tot de inbouwkamer die tegelijk met het dakvenster is ingebracht.

afb. 28 Boven zicht op de inbouwkamers aan de voorzijde en onder de vloerdelen

IV.2 Bouwvolume B | Het bedrijfsgedeelte

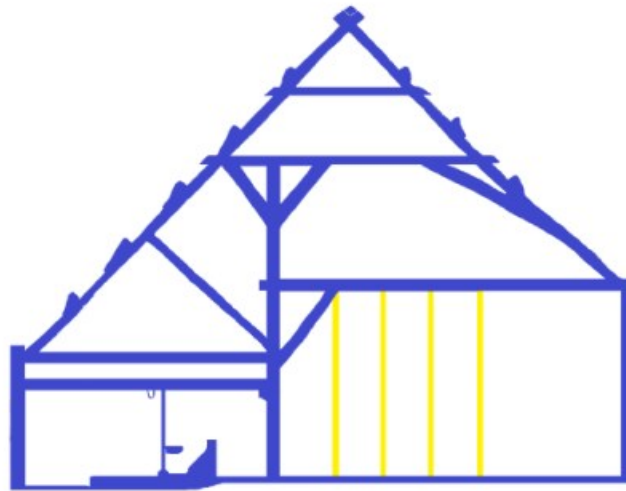
IV.2.1 Constructie

Draagconstructie

De draagconstructie van het bedrijfsgedeelte kan worden betiteld als een kreupel etagegebint. De ankerbalk boven de rechter beuk is aan een linkerzijde met pennen in de gebintstijl vastgezet en rust rechts op het metselwerk van de rechter zijgevel. De ankerbank wordt gestut door een gebintbalkschoor. Boven de linker beuk is – op een lager niveau – een balk aangebracht. Rechts is deze bevestigd aan de gebintstijl en de linkerzijde rust op het metselwerk van de linker zijgevel. Op de verdieping is een schaargebint aangebracht, bestaande uit twee schaarspanten waartussen twee overgekepte spantbalken. De onderste spantbalk wordt gestut door spantbalkschoren. De benen van het spantgebint zijn van ongelijke lengte aangezien de rechter zijgevel hoger is opgetrokken dan de linker zijgevel. Er zijn vier identieke gebinten. De gebinten zijn aan elkaar gekoppeld in de lengterichting, waardoor een hechte draagconstructie ontstaat. Kreupele gebinten zijn typologisch voor de Zuid-Hollandse eilanden.

De houtconstructie is grotendeels origineel en van grenenhout. De onderdelen zijn overwegend met elkaar verbonden door traditionele pen- en gat-verbindingen.

In de linker beuk van het bedrijfsgedeelte bevindt zich de grup. Hier rusten 27 forse boomstammen - evenwijdig aan de voorgevel – op de linker zijgevel en ter rechterzijde op de langsgebintbalken die aan de gebintstijlen zijn bevestigd en zo het dwarsverband vormen. Op de stammen zijn houten vloerdelen gelegd. In de laatste travee van de rechterbeuk (wat waarschijnlijk de voormalige paardenstal was) bevindt zich eveneens een zoldering van boomstammen. Deze liggen evenwijdig aan de zijgevel en rusten op de ankerbalk en op het metselwerk van de achtergevel. Ook hierop zijn houten vloerdelen aangebracht. Op de ankerbalken zijn in het tweede en derde vak slieten aangebracht om extra tastruimte te creëren. Om de extra last op te vangen zijn onder de ankerbalken niet oorspronkelijke houten steunen geplaatst (vier per balk). In het eerste vak van de linker beuk bevindt zich het boenhok. De constructie hiervan bestaat uit gemetselde muren. De enkelvoudige balklaag van deze ruimte bestaat uit zeven balken die evenwijdig aan de linker zijgevel in het muurwerk van de voorgevel en de achterwand zijn opgelegd.

IV.2.2 Exterieur

Bouwmassa

De landbouwschuur heeft een rechthoekige plattegrond en bestaat uit één bouwlaag met een asymmetrisch zadeldak. Het dakvlak boven de hoge rechterzijgevel is korter dan het dakvlak boven de lage linkerzijgevel. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen. In het linker dakvlak zijn even onder de nok twee dakvensters aangebracht. Lager in dit dakvlak bevinden zich op regelmatige afstand van elkaar vijf niet oorspronkelijk kleine dakramen. In het rechter dakvlak zijn direct boven de inrijdeuren witgekleurde plastic golfplaten (niet oorspronkelijk) aangebracht en tussen de inrijdeuren een niet oorspronkelijk dakraam (zie afb. 29).

afb. 29 Boven het bedrijfsgedeelte gezien vanuit het zuidwesten en boven gezien vanuit het noordoosten

De voorgevel

De voorgevel van het bedrijfsgedeelte is grotendeels tegen de achtergevel van het woonhuisgedeelte gebouwd. Het bedrijfsgedeelte is breder van opzet dan het woonhuis en door de excentrische plaatsing ten opzichte van elkaar is het linker deel van de voorgevel van het bedrijfsgedeelte zichtbaar. De gevel is opgetrokken in IJsselsteen in kruisverband en platvol gevoegd. In het linker geveldeel is een niet oorspronkelijke toegangsdeur onder bovenlicht met zijlicht (schuifvenster met een 1-ruits vast bovenraam en een 2-ruits schuifraam onder) onder rollaag van donkerbruine baksteen opgenomen. Onder het raam een lekdorpel van donkerbruine baksteen. In de top van de gevel bevindt zich een groot cirkelvormig raam met roedeverdeling omgeven door een rand van donkerbruine baksteen (zie afb. 30).

afb. 30 Het zichtbare deel van de voorgevel van het bedrijfsgebouwt

De rechter zijgevel

De rechter zijgevel van het bedrijfsgebouwt is opgetrokken in IJsselsteen, gemetseld in kruisverband en platvol gevoegd (10-lagenmaat 48,5 cm (strek 15,5-16,5; kop 7-7,5; hoogte 3-3,5 cm)). Volgens overlevering zouden hiervoor de IJsselstenen zijn gebruikt van de oorspronkelijke, afgebrande boerderij. Onder de goot zijn de balkkoppen van de kasspanen alsmede de (vier) staafankers waarmee de houtconstructie aan het metselwerk is verankerd zichtbaar. In de gevel zijn drie deuren en drie stalvensters opgenomen.

De rechter zijgevel is hoger opgetrokken dan de linker zijgevel zodat de twee hoge inrijdeuren onder de dakvoet vallen. De oker geschilderde houten deurkozijnen zijn fors gedimensioneerd (aan de bovenzijde zijn gepende verbindingen zichtbaar) en aan de bovenzijde licht getoogd. De houten groen geschilderde opgeklampte deuren hangen aan forse duimgehengen. De linker deur van de rechter dubbele deur en de rechter deur van de linker dubbele deur zijn onder- en bovendeur. In de rechter deur van de linker dubbele deur is een loopdeur opgenomen.

Regelmatig verdeeld over de drie gemetselde geveldelen zijn oker geschilderde gietijzeren stalvensters opgenomen. De getoogde vensters hebben een roede-verdeling. Aan de bovenzijde van de vensters bevinden zich getoogde rollagen en aan de onderzijde zijn lekdorpels aangebracht. Rollagen en lekdorpels zijn uitgevoerd in donkerbruine baksteen. Geheel rechts in de gevel bevindt zich een niet oorspronkelijke opgeklampte houten deur. De groen geschilderde deur heeft een toogvorm, hangt aan twee gehengen. Boven de deur bevindt zich een toogvormige strek die is uitgevoerd in donkerbruine baksteen. Van oorsprong bevond zich, afgaande op de nog aanwezige vier duimen in het metselwerk ter linkerzijde, een onder- en bovendeur (zie afb. 31).

afb. 31 De rechter zijgevel van het bedrijfsgedeelte met twee grote inrijdeuren, stalvenster en niet oorspronkelijke toegangsdeur geheel rechts in het gevelvlak

De achtergevel

De achtergevel is deels zichtbaar. Het onderste deel van de in IJsselsteen in kruisverband opgetrokken gevel met platvolle voeg wordt aan het oog onttrokken door twee aanbouwen. Boven de rand van de aanbouwen zijn vier staafankers grotendeels in het zicht. De staafankers geven de plekken aan waar de balken van de voormalige paardenstal in de rechterbeuk in verband zijn gebracht met het metselwerk. In de top van de gevel bevindt zich een zelfde rond raam als in de voorgevel. Het raam is dichtgezet.

Het onderste deel van de achtergevel is te zien vanuit de beide aanbouwen. In het geveldeel dat vanuit de westelijke aanbouw is te zien bevinden zich een gietijzeren stalraam dat in vorm, detaillering en kleur overeenkomt met de gietijzeren stalramen van de linker zijgevel van het bedrijfsgedeelte. Daarnaast is in de gevel een onder- en bovendeur opgenomen. De bovenzijde van de opgeklampte deur is getoogd en staat onder een getoogde strek. In het deel van de achtergevel dat te zien is vanuit de oostelijke aanbouw bevinden zich twee gietijzeren stalvensters. Het eerste is overeenkomstig de gietijzeren stalramen van de linker zijgevel van het bedrijfsgedeelte. Het tweede gietijzeren stalraam is halfcirkelvormig met een roedeverdeling en lager in het gevelvlak geplaatst. Het raam heeft een halfcirkelvormige bakstenen streklaag en aan de onderzijde een bakstenen lekdorpel. De verstoringen in het omliggende metselwerk geven aan dat dit venster niet oorspronkelijk is (zie afb. 32-33).

afb. 32 Boven zicht op de achtergevel op de verdieping, onder zicht op de achtergevel begane grond gezien vanuit de aanbouw C

afb. 33 De achtergevel van het bedrijfsgedeelte, begane grond, gezien vanuit aanbouw D

Linker zijgevel

De in IJsselsteen in kruisverband gemetselde linker zijgevel is minder hoog opgetrokken dan de rechter zijgevel. Aan de bovenzijde van de gevel bevindt zich een bakgoot op betonnen klossen die in uitvoering en detaillering overeenkomst met de goot van de linker zijgevel van het woonhuisgedeelte. De klossen zijn groen geschilderd. De afwatering vindt plaats door middel van een niet oorspronkelijke PVC hemelwaterafvoer die geheel rechts voorlangs de gevel is geplaatst. De hemelwaterafvoer eindigt in een hemelwaterafvoerput. Onder de goot zijn vier staafankers zichtbaar op de plekken waar de kapsanten met het metselwerk in verband worden gebracht. Iets lager zijn zes staafankers zichtbaar op de plekken waar balken boven de linker beuk van het bedrijfsgedeelte met het metselwerk in verband zijn gebracht. Op het moment dat tegen de linkerzijde van de achtergevel van het bedrijfsgedeelte een aanbouw werd gemaakt is de linker zijgevel van de aanbouw door middel van een bloktand in verband gebracht met de linker zijgevel van het bedrijfsgedeelte. Het metselwerk van het linker deel van de gevel is verstoord en de in dit geveldeel aangebrachte onder- en bovendeur is niet oorspronkelijk. Mogelijk zat de deur in het deel van de achtergevel van de linker zijbeuk. De gevel bevat vijf gietijzeren stalramen. Deze ramen komen overeen met de stalramen in de rechter zijgevel. Alleen bevatten de ramen in deze gevel 6-hoekige kantelraampjes. Tussen de oorspronkelijke stalramen (het eerste en tweede en het derde en vierde) zijn in later tijd 3-ruits stalramen met een doorgaande ventilatiesleuf van stampbeton geplaatst. Aan de bovenzijde bevinden zich strekken. In het geveldeel waar het tweede betonnen stalraam is geplaatst, bevond zich oorspronkelijk een onder- en bovendeur. De breedte van de deur is te herleiden uit de nog aanwezige onderdorpel. Drie van de vier duimen waaraan de deur was opgehangen zijn nog aanwezig. De onderste twee duimen fungeren nu als scharnierpunten voor een hek.

Tussen het vierde en vijfde gietijzeren stalvenster is een klein 1-ruits houten venster met draairaam onder strek geplaatst. Het is aangebracht toen er begin jaren '50 een toilet in de achterliggende ruimte werd gerealiseerd.⁸ De verstoring van het metselwerk in dit geveldeel doet vermoeden dat op deze plek oorspronkelijk een deur aanwezig was. Tussen het tweede en derde gietijzeren stalvensters bevindt zich een dubbele deur onder strekken. De groen geschilderde deur hangt met gehengen op vier ruimen. In elke deur is een ruitje opgenomen (draadglas) (zie afb. 34).

⁸ Pelt, Kees van, in: Het Kompas, 14 juli 2000

afb. 34 De linker zijgevel van het bedrijfspedeelte

IV.2.3 Interieur

In de rechterbeuk is in het eerste vak evenwijdig aan de voorgevel een dwarsgang ingebouwd (zie afb. 35). De wanden en het plafond zijn voorzien van een witte stuklaag. Tegen de voor- en achterwand zijn een grotendeels lage lambrisering van houtfineerplaat aangebracht (een verhoogd deel fungeert als achterwand van een kapstok). De vloer is belegd met tapijttegels en is niet gezien. Vanuit de dwarsgang zijn via paneeldeuren de rechter achterkamer en de verdieping van het woonhuis te bereiken. Aan het einde van de gang bevindt zich een paneeldeur (die qua vormgeving gelijk is aan voornoemde deuren) die toegang geeft tot de in de linker beuk gesitueerde werkruimte. In de paneeldeur is een 4-ruits raam opgenomen waarin geel kathedraalglas is gezet dat overeenkomt met de deuren in het woonhuis. Haaks op de dwarsgang is aan de zijde van ankerbalkgebint met witte steen een bergruimte (niet oorspronkelijk) afgeschoten die tot voorbij het eerste vak reikt en wordt ontsloten door een houten deur. Rechts hiervan is door middel van zware balken (evenwijdig aan de voorgevel) en haaks daarop rustende balken een tastruimte gerealiseerd (zie afb. 37).

afb. 35 De dwarsgang gezien vanaf de toegangsdeur naar de werkruimte

De volgende drie vakken vormden oorspronkelijk een grotendeels open ruimte zonder zolder of verdieping, de deel (zie afb. 36 en 38). De vloer is evenals in het voorste vak van beton. Op enig moment zijn er op de ankerbalken slieten gelegd om extra tastruimte te realiseren. Ter ondersteuning hiervan zijn onder de ankerbalken vier niet oorspronkelijke houten palen geplaatst.

Het laatste – en vijfde vak – was van oorsprong waarschijnlijk de paardenstal. Ter hoogte van het laatste gebint is een houten scheidingswand aangebracht met daarin naar boven toe openende luiken opgenomen (zie afb. 39-40). Deze ruimte is – toen er geen paarden meer werden ingezet – in gebruik genomen als koestal.

afb. 36 Het interieur van het bedrijfsgebouwe gezien naar het noorden, de rechter beuk

afb. 37 Het interieur van het bedrijfsgebouwe gezien naar het noordoosten, de rechter zijbeuk

afb. 38 Het interieur van het bedrijfsgebouwe, rechter zijbeuk, gezien naar het zuiden

afb. 39 Het interieur van het bedrijfsgedeelte, rechter zijbeuk, de afscheidingswand van de vm. paardenstal

afb. 40 Dezelfde ruimte gezien naar het oosten met de doorgang naar de grup in de linker beuk

Tussen de rechter- en de linker beuk bevindt zich de houten scheidingsmuur die de deel scheidt van de voergang van de koestal. In de linker beuk is een werkruimte strategisch gesitueerd tussen woonhuis en koestal (zie afb. 41-42). Deze ruimte zal hebben gediend voor schoonmaakwerk en mogelijk zuivelbereiding. Deze ruimte had oorspronkelijk via een deur in de linker zijgevel toegang tot de buitenruimte. Met de inbouw van een toilet en later een doucheruimte is deze deur komen te vervallen en is een deur met zijlicht in de voorgevel aangebracht. De muren zijn gestukt en aan de onderzijde is een donkergroene lambrisering geschilderd. De opgeklampte houten deur van deze ruimte naar de schuur is oorspronkelijk. Ook de paneeldeuren met 4-ruits glasruit met geel kathedraalglas naar de dwarsgang en de keuken zijn oorspronkelijk. Het enkelvoudige balkenplafond is in het zicht en evenals de hierop rustende planken vloer mintgroen geschilderd. De vloer is grotendeels belegd met bruine klinkers in halfsteensverband. De delen van de vloer grenzend aan de linker zijwand en de achterwand zijn betonvloeren (het deel tegen de achterwand is donkerrood geschilderd).

afb. 41 De werkruimte
 op de bovenste foto de linkerwand en achterwand met in de hoek de ingebouwde sanitaire ruimte, de middelste foto de achterwand met de deur naar de grup en rechter zijwand waartegen de stookplaats met rechts daarnaast de deur naar de dwarsgang en onder de voorwand met links de deur naar de keuken en rechts de deur met zijlicht

afb. 42 De werkruiimte, foto links de klinkervloer in halfsteensverband en foto rechts de stookplaats

Aangrenzend aan de werkruiimte bevindt zich de koestal over de gehele diepte van de linker beuk van het bedrijfsgedeelte (zie afb. 43-44). In deze Hollandse stal stonden de koeien met de koppen naar het midden gericht. Het stalprofiel bestaat uit: de voergang (belegd met grijze tegels) waar de boer voor de koeien langs kon lopen; de voergoot, een relatief hoge gemetselde bak; de schoftboom met koestaken waaraan de koeien stonden vastgebonden; de koeplating, waarop de koeien stonden; de grup voor het opvangen van de mest en het kruipad voor het afvoeren van de mest in een kruitwagen.

afb. 43 De grup in de linker beuk gezien naar het noorden

afb. 44 De grup in de linker beuk, foto boven gezien naar het noorden met deur naar de werkruimte en onder gezien naar het zuiden

De kap is via een ladder tegen de achterwand vanuit de voormalige paardenstal te bereiken (zie afb. 40). De trap leidt naar de beloopbare verdieping boven de linker beuk. Van hieruit is de houten constructie te zien. Delen van de constructie is niet oorspronkelijk wat te herkennen is aan het kleurverschil. De kap is onbeschoten. Echter, tegen het rechter dakvlak zijn provisorisch platen aangebracht (zie afb. 45).

afb. 45 De kapverdieping gezien naar het noorden

IV.2. Bouwvolumes C en D

C – De westelijke aanbouw

De westelijke aanbouw die tegen de achtergevel van het bedrijfsgedeelte en de rechter zijgevel van de naastliggende aanbouw (D) is gezet, heeft een rechthoekige plattegrond en staat onder een met golfplaten gedekt lessenaardak. De aanbouw is ontstaan na 1952. Tegen de achtergevel is aan de onderzijde van het lessenaardak een bakgoot aangebracht. De aanbouw diende als veestalling. De rechter zijgevel en achtergevel bestaan uit betonnen staanders waartussen betonplaten zijn geplaatst. In de tweede travée van de zijgevel is een 4-ruits houten raam opgenomen. In de achtergevel is aan de bovenzijde van drie travées een glasraam opgenomen. In het vierde travée bevindt zich een houten deur (zie afb. 46).

afb. 46 De aangebouwde veestal C met zuidelijk daarvan de losstaande dierverblijven

D – De oostelijke aanbouw

De oostelijke aanbouw dateert uit 1952. De aanbouw is opgetrokken op een rechthoekige plattegrond. De gevels bestaan uit metselwerk in halfsteens verband, platvol gevoegd. Het gebouw heeft een lessenaardak dat gedekt is met golfplaten. In de rechter zijgevel, die te zien is vanuit bouwvolume C, zijn een houten opgeklampte deur onder betonnen latei en een gietijzeren stalraam opgenomen. De deur hangt aan gehengen die op duimen rusten. Het hang- en sluitwerk is oorspronkelijk. Het gietijzeren stalraam komt in vorm, detaillering en kleur overeen met de gietijzeren stalvensters van de linker zijgevel van het bedrijfsgedeelte.

In de achtergevel bevinden zich twee van dergelijke gietijzeren stalramen. Boven een deel van de achtergevel hangt een (niet oorspronkelijke) halfronde goot op klangen. Aan de onderzijde van de gevel bevinden zich twee houten uitloopdeurtjes onder betonnen lateien. De deurtjes zijn met gehengen opgehangen aan duimen. De linker zijgevel heeft in het rechter geveldeel een gietijzeren stalraam dat overeenkomstig is met de andere stalramen van de aanbouw. De zijgevels van de aanbouw zijn hoger opgetrokken dan de dakbedekking van het lessenaardak (zie afb. 47).

afb. 47 De achtergevel de rechter zijgevel van het in 1952 tegen de achtergevel van het bedrijfsgedeelte varkenshok

IV.3 Het erf en de bouwvolumes E t/m H

De hoofdtoegang tot het erf van de voorganger van de huidige boerderij was een over het water in baksteen opgetrokken boogbrug westelijk van *Even Buiten*. Op de brug was aan de erfzijde een toegangshek geplaatst. Deze oorspronkelijke brug is vervangen door de forse betonnen brug met vlak brugdek die er nu nog ligt. De eertijds oostelijk over het water gelegen houten loopbrug is verdwenen (zie afb. 48).

afb. 48 *De oorspronkelijke boerderij Even Buiten met op de voorgrond de houten loopbrug en op de achtergrond de stenen brug*

Via de betonnen brug bereikt men het westelijke deel van het erf waar zich de hoofdtoegangen tot het woon- en bedrijfsgedeelte van de boerderij bevinden (zie afb. 49). Aangezien op dit deel van het erf met materieel werd gereden, is het erf voor een deel verhard. De verhardingen leiden naar en van het bedrijfsgedeelte en bestaan uit grijs asfalt en betonklinkers (niet oorspronkelijk) (zie afb. 50). Te midden van de verhardingen bevindt zich gras. Langs het noord-zuid gerichte geasfalteerde pad staan vier hoogstam perenbomen in het gras (zie afb. 51). Verder treft men naast de noordwest hoek van het woonhuis nog een appelboom in de daar aanwezige grasmat. Het voorerf (naast het woonhuis) en het talud bestaat uit gras. In het gras naast en voor het woonhuis zijn enige struiken aangeplant (zie afb. 50-51).

afb. 49 *Betonnen brug met metalen liggers die toegang geeft tot onder meer het erf van Even Buiten*

afb. 50

afb. 51

afb. 52 Foto boven de perenbomen en foto onder de appelboom en in het gras geplaatste heesters en buxus

Langs de voorgevel, de rechter en een deel van de linker zijgevel van het woonhuis ligt grind (zie afb. 53). Het grindbed is opgesloten door een opstaande rand. In de oksel van het woonhuis en het bedrijfsgebouwtje is met grijze tegels een klein terras aangelegd. Dergelijke tegels zijn eveneens toegepast om een looppad aan te leggen langs een deel van de linker

zijgevel van het bedrijfsgedeelte (tot voorbij de dubbele deur), slechts onderbroken door een deel dat van grind is voorzien.

afb. 53 Grindbed langs de rechter zijgevel van het woonhuis

De moestuin ligt op de plek waar deze sinds het begin van de 19de eeuw al lag. De tuin is wel verwaarloosd (zie afb. 54).

afb. 54 De moestuin ligt op de plek waar deze begin 19de eeuw al was gesitueerd.

Op het achtererf en oostelijk naast het bedrijfsgedeelte van de boerderij zijn in de loop der tijd bijgebouwen aangebouwd en los op het erf geplaatst (zie afb. 55-54). Het merendeel hiervan is tot stand gekomen om de varkens, schapen en konijnen te kunnen herbergen. De koeien hadden hun onderkomen in de grupstal in de linker beuk van het bedrijfsgedeelte en in de voormalige paardenstal in de laatste travee van de rechter beuk. Hoewel de bijgebouwen wel de ontwikkeling van het bedrijf illustreren, is het merendeel van ondergeschikt belang. Hiervan uitgezonderd zijn het uit 1952 daterende varkenshok en de uit 1968 daterende loods.

afb. 55 De dierenverblijven zuidelijk van de aanbouwen van het bedrijfsgedeelte

afb. 56 Boven de dierenverblijven (E) gezien naar het noordwesten, midden de houten opstallen op het zuidelijke deel van het erf (G en H) en onder de uit 1968 daterende loods (F)

afb. 57 Het houten hok (I) oostelijk van de boerderij

V Waardestelling in tekeningen en tabellen

Renvooi waardestelling

Blauw HOGE MONUMENTWAARDE

Behoud noodzakelijk. Bij voorkeur geen wijzigingen aanbrengen. Historische elementen zoveel mogelijk herstellen en het historische materiaal behouden; indien uit technisch oogpunt vervanging noodzakelijk is, vervangen door een identiek onderdeel, wat betreft materiaal en detaillering.

Groen POSITIEVE MONUMENTWAARDE

Behoud gewenst. Wijzigingen zijn mogelijk, mits goed doordacht en onderbouwd. Toevoegingen niet historiserend, wel harmoniërend. Te vervangen onderdelen uitvoeren overeenkomstig de oorspronkelijke onderdelen qua materiaal en vorm.

Geel INDIFFERENTE MONUMENTWAARDE

Eventuele vervanging, aanpassing of sloop is mogelijk.

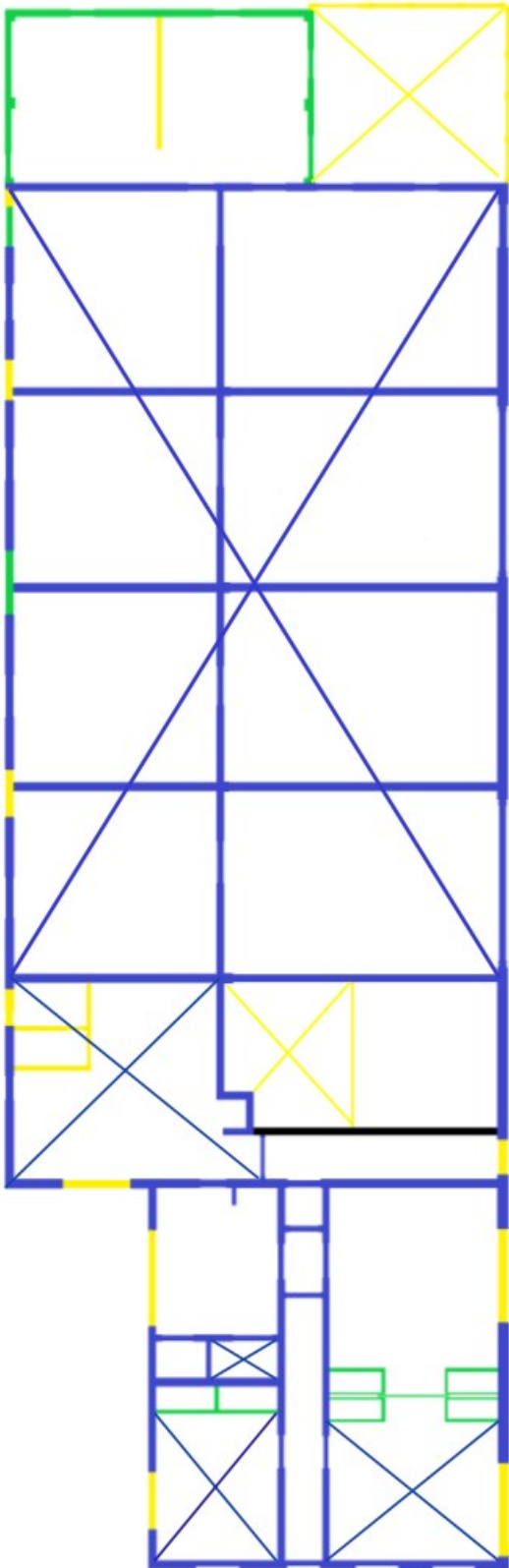

MONUMENTWAARDE VAN BALKLAAG, PLAFOND OF KAP (3 categorieën)

De op de plattegronden aangegeven waardestelling dient in samenhang met de in de tabellen weergegeven waarderingen te worden gezien.

Bouwvolume A – B – C - D

Begane grond

CONSTRUCTIE				
Element	Reden	Monumentwaarde		
Gebouw A		hoog	positief	indifferent
Fundamenten	Niet gezien			
Kelder	Tongewelf met kruin haaks op de voorgevel	X		
Gemetselde buitengevels				
➤ Voorgevel	Oorspronkelijk, dateert uit 1922	X		
➤ Rechter zijgevel	Deels oorspronkelijk, dateert uit 1922. Wijzigingen in linker deel en bij de in 1974 aangebrachte vensters en deur, de hoofdvorm is behouden. De materialisatie van de verstoorde delen.	X	X	X
➤ Achtergevel	Niet gezien			
➤ Linker zijgevel	Deels oorspronkelijk, dateert uit 1922. Wijzigingen t.g.v. de in 1962 aangebrachte vensters, de hoofdvorm is behouden. De materialisatie van de verstoorde delen.	X	X	X
➤ smeedijzeren muurankers	Staaftankers, oorspronkelijk, dateren uit 1922	X		
Binnenmuren	De muren van de gang dateren uit 1922. De scheidingsmuren tussen de vertrekken voor en achter zijn niet gezien.	X		
Begane grond vloer	Niet gezien			
Balklagen	De enkelvoudige balklagen van de beide vertrekken voor zijn in het zicht en dateren uit 1922. In de gang, keuken en rechter achterkamer zijn zachtboard plafonds aangebracht, niet oorspronkelijk. De balklagen in voornoemde ruimte zijn waarschijnlijk nog intact (te zien in de ruimte naar de kelder).	X		X
Kapconstructie	Oorspronkelijk, dateert uit 1922	X		

EXTERIEUR				
Element	Reden	Monumentwaarde		
Gebouw A		hoog	positief	indifferent
Bouwmassa	Oorspronkelijk, 1922	X		
Dak				
➤ gesloten dakvlakken	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ dakpannen	Muldenpannen, oorspronkelijk, 1922.	X		

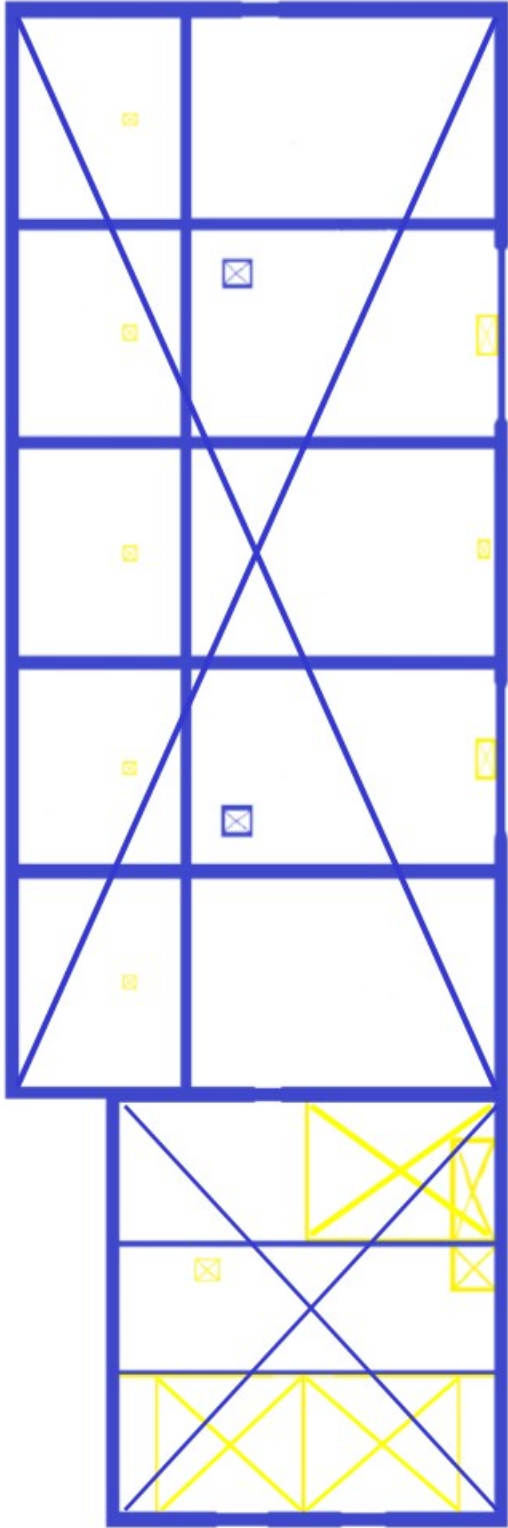
	De piron op de nok van het wolfdak is verloren gegaan.			
➤ dakkapel, rechter dakvlak	Dakkapel, dateert uit 1948			X
➤ dakvenster, linker dakvlak	Niet oorspronkelijk			X
➤ dakgoten en hemelwaterafvoeren	De goot onder het linker dakvlak op betonnen klossen is oorspronkelijk, 1922. De goot onder het rechter dakvlak is niet oorspronkelijk. De resten van de afgekapte betonnen klossen bevinden zich nog in het metselwerk van de rechter zijgevel. De hemelwaterafvoeren zijn niet oorspronkelijk.	X X		X X
➤ Schoorsteen	Oorspronkelijk, 1922	X		
Gevels algemeen				
➤ Voegen	Grotendeels oorspronkelijk	X		
➤ ingeboete baksteen	Linker deel, rechter zijgevel en rond nieuw aangebrachte vensters in de zijgevels.			X
Voorgevel				
➤ deur met bovenlicht	Oorspronkelijk, 1922.	X		
➤ Schuifvensters	Oorspronkelijk, 1922. De luiken ontbreken.	X		
➤ Doorvoer gevelkachel	Niet oorspronkelijk			X
Rechter zijgevel				
	Grotendeels oorspronkelijk, 1922. De vensters en de deur dateren uit 1974.	X		X
Achtergevel				
Niet zichtbaar				
Linker zijgevel				
	Grotendeels oorspronkelijk, 1922. De vensters dateren uit 1962. Doorvoer geiser, luchtrooster en doorvoer gevelkachel niet oorspronkelijk.	X		X X

INTERIEUR				
Element	Reden	Monumentwaarde		
Gebouw A		hoog	positief	Indifferent
Indeling algemeen				
➤ De indeling met excentrisch geplaatste gang en ter weerszijden liggende vertrekken	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ De kamer-en-suite indeling rechter travee	Waarschijnlijk niet oorspronkelijk, wel zorgvuldig uitgevoerd.		X	
➤ De kastenwand in het linker voorvertrek	Mogelijk niet oorspronkelijk, maar wel passend.		X	
Interieur onderdelen				
➤ Deuren	Paneeldeuren met kathedraalglas, oorspronkelijk, 1922.	X		

	Paneeldeuren met opaak glas met florale motieven: Deuren, oorspronkelijk Glas niet oorspronkelijk, wel consequent doorgezet Tochtdeur gang	X	X	
➤ Plafonds	Zachtboard plafonds in gang, keuken en rechter vertrek achter, niet oorspronkelijk			X
➤ schouwen/schoorsteenmantels	Houten schouw keuken, oorspronkelijk, 1922. Schoorsteenmantel vertrek rechts achter, niet oorspronkelijk, wel zorgvuldig uitgevoerd Gevelkachels vertrekken voor, niet oorspronkelijk	X	X	X

Bouwwolume A-B

Verdieping

CONSTRUCTIE				
Element	Reden	Monumentwaarde		
Gebouw B		hoog	positief	indifferent
Fundamenten	Niet gezien			
Gemetselde buitengevels				
➤ Voorgevel	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ Rechter zijgevel	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ Achtergevel	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ Linker zijgevel	Grotendeels oorspronkelijk, 1922 Geveldelen geheel links op de hoek, bij de betonnen stalvensters en ter hoogte van het toiletvenster, niet oorspronkelijk	X		X
➤ smeedijzeren muurankers	Staaftankers, oorspronkelijk, 1922	X		
Binnenmuren	Boenhok, linker beuk, oorspronkelijk, 1922 Dwarsgang, evenwijdig aan de voorgevel, oorspronkelijk, 1922 Afgescheiden ruimte, rechter beuk, eerste travee Houten scheiding tussen deel en koestal, oorspronkelijk, 1922 Houten afscheiding, paardenstal, rechter beuk, laatste travee, oorspronkelijk, 1922	X X X X		X
Begane grond vloer				
➤ Dwarsgang	Niet gezien			
➤ Boenhok	Klinkers, oorspronkelijk, 1922	X		
➤ Overig	Betonvloer		X	
Gebintconstructie				
Kapconstructie	Dateert grotendeels uit 1922	X		

EXTERIEUR				
Element	Reden	Monumentwaarde		
Gebouw B		hoog	positief	indifferent
Bouwmassa	Oorspronkelijk, 1922	X		
Dak				
➤ gesloten dakvlakken	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ dakpannen	Gesmoorde Muldenpannen, oorspronkelijk, 1922	X		
➤ Twee dakvensters, linker dakvlak	Waarschijnlijk oorspronkelijk, 1922	X		
➤ Vijf kleine dakvensters, linker dakvlak	Niet oorspronkelijk			X
➤ Plastic golfplaten boven inrijdeuren, rechter dakvlak	Niet oorspronkelijk			X
➤ Klein dakraam, rechter dakvlak	Niet oorspronkelijk			X
Gevels algemeen				
➤ Voegen	Grotendeels oorspronkelijk, behoudens niet passende herstellingen	X		X

➤ ingeboete baksteen	Niet oorspronkelijk			X
Voorgevel	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ Toegangsdeur met zijlicht, linker geveldeel	Niet oorspronkelijk, aangebracht in de jaren '50			X
➤ Rond venster topgevel	Oorspronkelijk, 1922	X		
Rechter zijgevel	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ Twee inrijdeuren	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ Drie gietijzeren stalvensters	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ Toegangsdeur, rechter deel gevel	Niet oorspronkelijk, wel passend		X	
Achtergevel	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ Onder en bovendeur, rechter beuk	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ Gietijzeren stalvenster, rechter beuk	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ Gietijzeren stalvenster, linker beuk, groot	Oorspronkelijk, 1922			
➤ Gietijzeren stalvenster, linker zijbeuk, rond, klein	Niet oorspronkelijk, wel passend		X	
➤ Rond venster topgevel	Oorspronkelijk, 1922	X		
Linker zijgevel	Grotendeels oorspronkelijk, 1922	X		
➤ Onder en bovendeur, linker geveldeel	Niet oorspronkelijk, hergebruikte deur		X	
➤ Dubbele deur, midden gevel	Niet oorspronkelijk, hergebruikte deur		X	
➤ Drie gietijzeren stalvenster	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ Twee betonnen stalvensters	Niet oorspronkelijk			X

INTERIEUR				
Element	Reden	Monumentwaarde		
Gebouw B		hoog	positief	Indifferent
Indeling algemeen				
➤ De oorspronkelijke indeling in twee beuken	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ In de linker beuk een boenhok en aansluitend de grupstal	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ In de rechter beuk de dwarsgang, de deel en de paardenstal	Oorspronkelijk, 1922	X		
➤ De afgescheiden ruimte in de eerste travee van de rechter beuk	Niet oorspronkelijk			X
Rechter beuk				
➤ Slieten rustend op de ankerbalken 2 ^{de} en 3 ^{de} travee	Niet oorspronkelijk			X
➤ Houten steunen onder de ankerbalken t.b.v. de slietenzolder	Niet oorspronkelijk			X
Linker beuk				
➤ grup	Oorspronkelijk, 1922	X		

CONSTRUCTIE				
Element	Reden	Monumentwaarde		
Gebouw D		hoog	positief	indifferent
Fundamenten	Niet gezien			
Gemetselde buitengevels				
➤ Voorgevel	Betreft de achtergevel van het bedrijfsgedeelte, 1922, fungerend als binnenmuur	X		
➤ Linker zijgevel	Oorspronkelijk, 1952		X	
➤ Achtergevel	Oorspronkelijk, 1952		X	
➤ Rechter zijgevel	Oorspronkelijk, 1952		X	
Binnenmuren	Afscheidingsmuur, niet oorspronkelijk			X
Vloer	Beton, oorspronkelijk, 1952		X	
Balklagen				

EXTERIEUR				
Element	Reden	Monumentwaarde		
Gebouw C		hoog	positief	indifferent
Bouwmassa	Oorspronkelijk, 1952		X	
Dak				
➤ gesloten dakvlak				
➤ dakbedekking				
Gevels algemeen				
➤ metselwerk	Oorspronkelijk, 1952		X	
➤ voegen				
Voorgevel	Zie opmerking hierboven			
Linker zijgevel				
➤ Stalvenster	Oorspronkelijk, 1952		X	
Achtergevel				
➤ Twee stalvensters	Oorspronkelijk, 1952		X	
➤ luiken, uitloop	Deels oorspronkelijk, 1952		X	
Rechter zijgevel				
➤ deur onder betonlatei	Oorspronkelijk, 1952		X	
➤ Stalvenster	Oorspronkelijk, 1952		X	

INTERIEUR				
Element	Reden	Monumentwaarde		
Gebouw C		hoog	positief	Indifferent
Indeling algemeen				
➤ Grotendeels oorspronkelijk			X	

Literatuur- en bronnenoverzicht

Literatuur

Baars, C., 1973, *De geschiedenis van de landbouw in de Beijerlanden*, Wageningen (proefschrift)
Gijlstra, A. (et al), Cultuurhistorische Objecten Hoeksche Waard, inventarisatie i.o.v. Waterschap Hollandse Delta

Bronnen

Archiefbestanden gemeente Oud-Beijerland | Regionaal Archief Dordrecht

Digitaal

www.ahn.nl/viewer

www.cultureelerfgoed.nl

www.delpher.nl

www.evenbuiten.jouwweb.nl

www.gemeentehw.nl

www.hvobl.nl

www.museumhw.nl

www.wiewaswie.nl

Onderstaand object is
EEN GEMEENTELIJK MONUMENT
 opgenomen in het Register van beschermde monumenten
 ingevolge artikel 7 van de Monumentenverordening 2003 Oud-Beijerland

Gemeente:	: Oud-Beijerland	Monumentnummer	: 5
Objectcode	: DSL 1997	Besluitnummer	: 041718
		Besluitdatum	: 26-10-2004

PLAATSELIJKE AANDUIDING

Plaats	:	Oud-Beijerland
Straat	:	Beneden oostdijk
Huisnummer	:	50

KADASTRALE AANDUIDING EN KADASTRALE TENAAMSTELLING

Kad. Gemeente	:	Oud-Beijerland
Sectie	:	B
Nummer	:	788
Soort recht	:	Recht van eigendom
Gerechtigde	:	R.E. Knoot en mevrouw N.E. Knoot
Straat	:	Beneden Oostdijk 50
Woonplaats	:	OUD-BEIJERLAND

OMSCHRIJVING

<i>Oorspr. functie</i>	:	Boerderij met woonhuis
<i>Huidige functie</i>	:	Boerderij met woonhuis
<i>Alg. omschrijving</i>	:	Boerderij met woonhuis (genaamd "Even Buiten") en schuur op langwerpige plattegrond, vrij gelegen. Benedendijks, dwarskap. Tegen de achtergevel een varkenshok met lessenaardak.
<i>Gevels</i>	:	Woonhuis in schoon metselwerk, rood Waalformaat. Spekbanden in gele steen. In de voorgevel op de begane grond drie vensters en een toegangsdeur met bovenlicht. Op de verdieping twee vensters. Boven de ramen betonnen lateien en rollagen in gele steen. Diverse schootankers. Plint in grauwe klinker.
<i>Origineel voegwerk</i>	:	Ja
<i>Vensters/deuren</i>	:	Woonhuis, voorgevel: schuiframen met bovenraam in achten. In de beide zijgevels moderne glaspuien. In de schuur grote passende inrijdeuren. In de linker zijgevel verschillende soorten stalramen. In de topgevel een stalen roosvenster.
<i>Originele kozijnen</i>	:	Voorgevel woonhuis origineel, inrijdeuren origineel.
<i>Dak</i>	:	Woonhuis zadeldak met wolfseind, grijs gesmoorde vlakke

muldenpannen. Wolfseind met overstek. Eenvoudige maar passende windveer. Niet passende dakkapel. Passend piron. Schuur met zadeldak en gelijke pannen. Kenmerkend zijn de twee kleine dakkapellen met kruisroeden.

Bijz. bijgeb./hek : Kloeke betonnen brug en onbelangrijke bijgebouwtjes.
Motivatie : Van belang vanwege passende bouwstijl en detaillering, voorbeeld van boerderijtype. Inzicht in ontstaansgeschiedenis. Intacte details.
Bouwjaar : 1922
Score : 12

INSCHRIJVING

Kantoor bewaarder : Gemeente Oud-Beijerland
Inschrijvingsdatum : 16-02-2005

Colofon

Uitgave

Oude Delft 116
2611 CG Delft

T 015 215 43 50
E info@erfgoedhuis-zh.nl
W www.erfgoedhuis-zh.nl

Delft, november 2022

Over Erfgoedhuis Zuid-Holland

Wij helpen erfgoed behouden, benutten en beleven

Monumenten, gebouwen, landschappen, collecties en geschiedenis vertellen het Verhaal van Zuid-Holland. Erfgoedhuis Zuid-Holland behoudt dat verhaal, zet het in en geeft het door, ook aan de jongste generatie. Doel van het Erfgoedhuis Zuid-Holland is om door het bundelen van kennis en krachten op provinciale schaal het rijk gevarieerde erfgoed van Zuid-Holland mooi te houden en voor zoveel mogelijk bewoners attractief en toegankelijk te maken, nu en in de toekomst.

Het Erfgoedhuis Zuid-Holland werkt daarbij als ondersteuner van provinciaal erfgoedbeleid en van het erfgoedveld: wij faciliteren onze achterban en het publiek op vele wijzen.